

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΣΤ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1959 | ΑΡΙΘ. 5

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΕΙΣ ΑΙΘΙΟΠΙΑΝ

Ἡ μετάβασις τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων εἰς τὴν φίλην Αἰθιοπίαν ἀποτελεῖ ἀπόφασιν Ἐθνωφελῆ, ἀξίαν πάσης ἐξάρσεως.

Εἰς τὰ γόνιμα ὑφίπεδα τῆς μακρινῆς καὶ παναρχαίας ἐκείνης χώρας, πὺν τὰ περιλούζει ἡ ἀργυρολαμπῆς Μεσογειακῆ αἴγλη, κατοικεῖ λαὸς ὁμόθρησκος καὶ ἡρωϊκός, ὁ ὁποῖος τὰ ὑπερήσπισε πάντοτε μὲ ἀφθαστον γενναιότητα· καὶ τῆς ὁποίας ὀδονηρὰν πείραν ἔλαβον οἱ ἐκάστοτε ἐπιδρομεῖς. Παλαιοὶ καὶ νέοι.

*

Τὰ σωζόμενα μνημεῖά τῆς μαρτυροῦν τὴν ἐπίδρασιν πολλῶν πολιτισμῶν. Ἀναμφιβόλως ὅμως, βαθύτερον ὄλων, εἰσέδυσεν εἰς αὐτὴν τὸ Ἑλληνορωμαϊκὸν πνεῦμα. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου διεδόθη καὶ ὁ Χριστιανισμός. Ἑλλην δὲ ἔμπορος — ὁ Φρουμέντιος — ὑπῆρξεν ὁ θερμοουργὸς Ἀπόστολος τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Οὗτος, κατὰ τὴν παράδοσιν, εἶχεν ἀποσταλῆ ἐκεῖ ὑπὸ τῆς ἀγίας Ἑλένης. Βραδύτερον δὲ προεχειρίσθη ὑπὸ τοῦ ἀγίου καὶ Μεγάλου Ἀθανασίου εἰς Ἐπίσκοπον τῆς χώρας.

*

Ἐκτοτε καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἕλληνες κατέφθασαν εἰς Ἀβησσυνίαν, καὶ ἀδιάλειπτος ὑπῆρξεν ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσπόλεως, ἐπυκνώθησαν οἱ ἐγκατασταθέντες ἐκεῖ Ἕλληνες. Οὗτοι, ὡς γνωστόν, φεύγοντες τὴν στυγνὴν δουλείαν, διεσπάρησαν ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Δύσιν, συναποκομίζοντες ἐκ τῆς πατρίδος γῆς τὴν λαμπάδα τῆς Ἑλληνικῆς ἡμερώσεως· καὶ γενόμενοι παντοῦ εἰσηγηταὶ καὶ τελεσιουργοὶ πνευματικῆς ἀνα-

γεννήσεως. Κατάσπαρτος δὲ εἶναι ἡ χώρα ἀπὸ περικαλλεῖς ναοὺς χαροποιῦ Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, καὶ ἀπὸ ἄλλους λαξευμένους εἰς βράχους.

*

Τὰς παραδόσεις αὐτάς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀποκρυσταλλωθῆ εἰς συναισθήματα καὶ εἰς πολιτιστικὰς ἀξίας καὶ ἀνακνυκλοῦνται ὡς ἱερὰ ψυχολογία ἐντὸς τῆς συνειδήσεως τοῦ Αἰθιοπικοῦ λαοῦ, θ' ἀναζωπυρήσῃ καὶ θ' ἀναφλέξῃ ἀναμφιβόλως ἡ ἐπιβλητικὴ παρουσία τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων. Καὶ ἡ προσωπικὴ τῶν ἀναμφισβήτητος αἴγλη, ἐνισχυομένη ἀπὸ τὴν φωσφορίζουσαν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος, θὰ συγκλονίσῃ βαθέως τὰς ψυχὰς.

*

Διότι τὸ Βυζάντιον δὲν ἀπέθανεν. Ἐξήστραφεν ὡς μετέωρον πάμφωτον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκτινοβολία δὲν ἔπαυσε νὰ πληροῖ ἀπὸ θάμβος, καὶ νὰ ἐμπνέῃ τὰς ψυχὰς τῶν Ὀρθόδοξων λαῶν. Καὶ ζῆ ὡς παράδοσις. Καὶ ἀκτινοβολεῖ τὴν ψυχὴν του. Τὴν Ὀρθόδοξίαν. Τὸν Χριστὸν δηλαδὴ ὡς πνευματικὸν βάθος, καὶ τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν πνεῦμα εἰς πάμφωτα σχήματα.

*

Ἄς μὴ λησμονῶμεν ποτέ, ὅτι εἰς τὸ Βυζάντιον ἐπετεύχθη τὸ ἀληθὲς θαῦμα τῆς ἀρρήκτου πνευματικῆς ἐνότητος ἀλλογλώσσιων λαῶν, ἐντὸς τῆς Χριστιανικῆς τῶν συνειδήσεως. Ἐκεῖ ἔλαμψεν ἡ ἱστορία τοῦ Γένους μας ὡς πνευματικὴ πορεία ἐλευθερίας· καὶ ὡς ἀγὼν συνεχῆς κατὰ τῶν βαρβάρων, χάριν τῆς ἀνθρωπίνης τιμῆς καὶ ἀξιοπρεπείας, τὰς ὁποίας ἐξηγόρασεν ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ ἀγίου του αἵματος. Ἐκεῖ ἀνεκράθησαν

ΤΑ ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Τῆς 26ῆς Φεβρουαρίου, ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου, ἐτελέσθη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν ἡ Θεία Λειτουργία, χοροστατοῦντος τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ κ. Χρυσοστόμου. Τὴν Θείαν Λειτουργίαν παρηκολούθησαν συμπροσευχόμενοι ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τοῦ Μακαριωτάτου Συνοδικοὶ καὶ παρεπιδημοῦντες ἐνταῦθα Ἀρχιερεῖς, ὁ Ἱερός Κλήρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀνώτατοι Κρατικοὶ καὶ Στρατιωτικοὶ Ὑπάλληλοι καὶ πλῆθος εὐσεβοῦς λαοῦ.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας σύμψαν τὸ ἐκκλησίασμα μετὰ τοῦ Ἱ. Κλήρου κατηθύνη εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον, ἔνθα τοὺς προσερχομένους ὑπεδέχeto ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Πανος. Ἀρχιμ. κ. Θεόκλητος Ἀβραντινῆς. Καίτοι ἦτο γνωστὸν ὅτι ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Θεόκλητος, λόγῳ ἀσθενείας, θὰ παρέμενεν οἰκουρῶν, πλῆθος ἐπισήμων καὶ λαοῦ προσήλθον, ἵνα ἐκ-

φράσουν τὰς εὐχὰς των καὶ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις τοῦ Μακαριωτάτου ἀνοιγὲν βιβλίον συγχαρητηρίων.

Ὡσαύτως εἰς τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν ἐλήφθη τὸ κάτωθι τηλεγράφημα τῆς Α. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου.

*Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον
Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητον*

Ἀσπασμὸν ἀγάτης πέμπομεν Ὑμετέρα Μακαριότητι εὐχόμενοι ὀλοφύχως ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως αὐτῆς.

Πατριάρχης Ἀθηναγόρας.

Συγχαρητήρια τηλεγραφήματα ἀπέστειλαν ἐπίσης οἱ Μακ. Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος, Ἀντιοχείας κ. Θεοδόσιος, Ἱεροσολύμων κ. Βενέδικτος, Σερβίας κ. Γερμανὸς καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας κ. Ἰεζεκιήλ.

Τηλεγραφικῶς ἠυχθήσαν τῷ Μακαριωτάτῳ οἱ

ἐντὸς τῆς Χριστιανικῆς κολυμβήθρας ὁ Ρωμαϊκὸς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς καὶ ὑψώθησαν, διὰ τῆς Ὁρθοδοξίας, εἰς ἐκθαμβωτικὴν κορύφωσιν πνευματικῆς ζωῆς. Χάριν δὲ τῆς ζωῆς αὐτῆς καὶ τῶν βιωμάτων της οἱ Ἕλληνες Ἀυτοκράτορες, ὡς Χριστοὶ Κυρίου, ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον χιλιετηρίδα διεξήγαγον ἀτελευτήτους ἀγῶνας· καὶ αἰρόντες Σταυροὺς καὶ ὀδύνας, ἐξήστραψαν ὡς Ἥρωες καὶ ὡς Μάρτυρες εἰς τὰς συνειδήσεις ὅλων τῶν Χριστιανικῶν Ἀνατολικῶν λαῶν.

*

Ἐντεῦθεν ἡ Βυζαντινὴ Βασιλεία, ἀπὸ ἀπλοῦ πολιτειακοῦ θεσμοῦ μετεμορφώθη καὶ μετεπλάσθη εἰς ἰδέαν Ἐθνικὴν καὶ εἰς δύναμιν ἱστορικὴν, ἣ ὅποια ἀπετέλεσε τὸν ἄσβεστον φάρον καὶ τὴν κεντρικὴν φωτεινὴν καὶ ζωπυροῦσαν ἐστίαν τοῦ Ἑλληνορθόδοξου βίου. Δι' ἐκπάγλων δὲ κατορθωμάτων καὶ ὑψηλῶν θυσιῶν, κατέγραψε τὰς λαμπροτέρας σελίδας, ὅχι μόνον τῆς ἰδικῆς μας, ἀλλὰ καὶ τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, ἀκτινοβολοῦσα αἴγλην καὶ ἀσκοῦσα συναρπάζουσαν ἠθικὴν γοητείαν. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ Βασιλικὸς θεσμὸς ἔχει τόσον βαθείας τὰς ρίζας του ἐντὸς τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐντὸς ὅλων τῶν Χριστιανικῶν λαῶν, οἱ ὅποιοι, ὅπως οἱ «ἀμόμονες» Αἰθίοπες ἔχουν

ἐπηρεασθῆ ἰσχυρῶς ἀπὸ τὴν Ἑλληνορθόδοξον Παράδοσιν. Διότι, ὅσονδήποτε μεγάλη καὶ ἂν εἶναι ἡ φθορὰ τοῦ πανδαμάτορος Χρόνου, ἀδυνατεῖ ὅμως οὗτος νὰ ἐξαφανίση τὰ ἀνεξάντλητα ἀποθέματα τῶν ἀναμνήσεων καὶ τῶν βιωμάτων, τὰ ὅποια ἐναπέθηκεν εἰς τὰς συνειδήσεις ὁ ὑπέρολαμπρος καὶ μοναδικὸς ἠθικὸς μεγαλείου ἱστορικὸς ἐκεῖνος κόσμος...

*

Ἀποτελεῖ δὲ εὐτυχῆ κατὰ πάντα συγκυρίαν, ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων εἰς τὴν μακρινὴν Ἀφρικανικὴν Ἠπειρον συμπίπτει μὲ τὴν νέαν περίοδον ἱεραποστολικῆς δράσεως τῆς παλαιφάτου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας. Αὕτη, ὡς γνωστὸν, ἐδημιούργησε προσφάτως ἐκεῖ νέας Μητροπόλεις. Καὶ εἰς αὐτὰς ἐτοποθέτησε νέους Ἐπισκόπους· μὲ κομῶντα καὶ ἀνθοῦντα τὸν ζῆλον Χριστοῦ· καὶ ἐπὶ πᾶσιν, μὲ κραταιὸν καὶ φλογερὸν Ἑλληνορθόδοξον συναίσθημα. Καὶ εἶναι τοῦτο ἡ καλυτέρα ἀσφαλῶς ἀπάντησις εἰς τὰς ἐκπληκτικὰς προσπάθειάς διεισδύσεως, τὰς ὁποίας καταβάλλουν, μὲ ἀπροσμετρήτους ὑλικὰς θυσίας, ἄλλοθενεῖς ἱεραποστολαί. Καὶ εἰς τὰς ἐμπαθεῖς συκοφαντίας, ὅτι εἴμεθα δῆθεν νεκρὰ Ἐκκλησία.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΟΙ ΠΡΟΜΑΧΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ

Γ. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Α'

Μέχρι τοῦ 381¹, τῆς συγκλήσεως δηλονότι τῆς Β' Οἰκουμενικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου, τὴν πρωτεύουσαν θέσιν ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀνα-

1. Διὰ τοῦ 3ου Κανόνος ὁμοῦ τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου οἱ 150 αὐτῆς θεοφόροι πατέρες ἀνεβίβασαν τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον «ἐχειν τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν τῆς Ρώμης Ἐπίσκοπον, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν νέαν Ρώμην». («Ἀμμίκα Ἀλιβιζάτου, Οἱ Ἱ. Κανόνες, Ἀθήναι 1949, σελ. 36). Ἐσπερώθη δ' ἡ θέσις τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Βασιλευούσης ἔτι μᾶλλον καὶ διὰ τοῦ 28ου Κανόνος τῶν 630 θεοφόρων Πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Συνόδου (451), ὡς ἐφαμίλλου καὶ ἀμέσως ἐπομένου τοῦ τῆς παλαιᾶς Ρώμης καὶ προηγουμένου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας· τούθ' ἕνεκα ἐπ' ἀνέλαβε ἐμφαντικώτερον καὶ ὁ 36ος τῆς ἐν ΣΤ' ἐν Κων/πόλει συνελευούσης τῷ 681.

Σεβ. Μητροπολίται τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ πολλοὶ Μητροπολίται καὶ Ἐπίσκοποι ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐξ ἄλλου ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς ἀπέστειλε τῷ Μακαριωτάτῳ τὸ κάτωθι συγχαρητήριον τηλεγράφημα:

*Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον
Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητον*

Ἐπὶ ὀνομαστικῇ ἐορτῇ Ὑμετέρας Μακαριότητος εὐχομαι ὁλοφύχως ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως Ὑμῶν ἐπ' ἀγαθῷ Ἐκκλησίας Ἑλλάδος.

Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς.

Εὐχὰς ἀπέστειλεν ὡσαύτως ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Παν. Κανελλόπουλος, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Κωνσταντῖνος Ροδόπουλος, ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας κ. Μάρτης, ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Ἀδριανόπουλος, ὁ Ὑφυπουργὸς Οἰκισμοῦ κ. Κεφαλογιάννης καὶ ἄλλοι Ὑπουργοί, οἱ Βουλευταὶ κ. κ. Δάβαρης, Μανιαδάκης, Καλκάνης, Λαμπρινάκος κ.λ.π., ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Πανσ. Κατσώτας, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γ.Ε.Θ.Α. κ. Δόβας, ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν κ. Χέλμης, ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς αὐτῆς Τραπέζης Καθηγητὴς κ. Ι. Παρασκευόπουλος, ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Κτηματικῆς Τραπέζης κ. κ. Ἀρλιώτης καὶ Κριμπᾶς, ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας κ. Ρακιτζῆς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Χαρακτηριστικὸν ἐξ ἄλλου τῆς ἀγάπης τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πρὸς τὴν Α. Μακαριότητα τυγχάνει τὸ γεγονός τῆς πληθῆος τῶν συγχαρητηρίων τηλεγραφημάτων καὶ ἐπιστολῶν, ἅτινα συνεχῶς καταφθάνουν εἰς τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν ἐξ ὅλων τῶν σημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ὑπαίθρου καὶ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

τολῆς κατεῖχεν ἡ κοσμοῦπολις Ἀλεξανδρεία² καὶ ὁ ταύτης ἐπίσκοπος.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ πόλει τῆς Θεολογικῆς σκέψεως καὶ συζητήσεως, ἐνεφανίσθη, ὡς γνωστόν, ἡ ἀντιευαγγελικὴ καὶ ἀντίχριστος αἵρεσις τοῦ Ἀρείου, καὶ ἡ λοιμώδης ἐπιδημία, διαδοθεῖσα ἀνά τὴν Οἰκουμένην, συνετάραξεν, ἐπὶ δύο περίπτου αἰῶνας τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἰδίᾳ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας δ' ἐπίσης κατηθύνετο ἡ συστηματικὴ ἀντίδρασις καὶ θεωρητικὴ καταπολέμησις τοῦ Ἀρειανισμοῦ, ἕως οὗ ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῆς Νικαίας ἐθριάμβευσεν ἡ Ἀποστολικὴ Καθολικὴ πίστις τῆς Παραδόσεως τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας· ἐξηλέγχθη δ' ὡς βλάσφημος καὶ κακόδοξος καινοτομία ἡ καταδικασθεῖσα ἀρειανικὴ αἵρεσις! Καὶ εἶναι μὲν γνωστόν, ὅτι τὸν ὄλον κατὰ τοῦ Ἀρείου ἀγῶνα διήθυνεν ὁ «τίμιος ἐν πᾶσι...καὶ μεγαλοπρεπὴς φιλόθεος καὶ φιλόανθρωπος»³ ἅγιος Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος «ὁ τῶν Εὐαγγελικῶν δογμάτων γενναῖος πρόμαχος καὶ τῶν Ἀποστολικῶν δογμάτων συνήγορος»⁴ (313-328) καὶ ὁ τούτου μαθητὴς καὶ Διάκονος Ἀθανάσιος, ὁ Πατὴρ τοῦ «δόμοουσίου» καὶ ἀπαράμιλλος τῆς Ὀρθοδοξίας ἡρωϊκὸς πρόμαχος.

Ἀλλὰ παρ' αὐτοὺς τοὺς δύο, ἀμέσως μετ' αὐτοὺς καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου, ζηλωτῆς καὶ σπουδαιότατος τῆς Ὀρθοδοξίας πρόμαχος καὶ σημαίνων, καὶ ὑπολογίσιμος ὑπὸ πάντων, ὑπερασπιστῆς, ἐν ἀπάσῃ τῇ Συρίᾳ καὶ Μικρασίᾳ, πελώριος δὲ τοῦ Ἀρειανισμοῦ κυματοθραύστης καὶ τῆς Συνόδου τῆς Νικαίας πρωτοστάτης ὑπῆρξεν, ὁ δι' ὃν χαράσσονται, εὐλαβοῦς τιμῆς ἔσκεν, ἐπὶ τῇ ἀγίᾳ μνήμῃ αὐτοῦ, Ἱερομάρτυς Εὐστάθιος, ὁ πολῦτλος Ἐπίσκοπος καὶ ὁμολογητὴς Πατριάρχης τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας.

*

Ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς Εὐστάθιος ἐγεννήθη περὶ τὸ 270 μ.Χ., κατὰ μὲν τὸν Ἱερώνυμον (420) ἐν Σόδῃ τῆς

2. Ἡ Ἀλεξανδρεία, ἡ πόλις τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, μαθητοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἦτο ἡ ἐκ παραλλήλου καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν Ρώμην κοσμοπολιτικὴ πρωτεύουσα τῆς εὐφύρου χώρας τοῦ Νείλου. Ἦτο ἡ Βιβλιοθήκη καὶ ἡ Πανεπιστημιούπολις τῆς Οἰκουμένης, ὅπου τὰ παλαιὰ Φιλοσοφικὰ Συστήματα καὶ αἱ Θεωρίαι τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους καὶ τῆς Στοᾶς συνητῶντο μετὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν μυστικιστικὴν καὶ ἀλληγορικὴν θεοσοφίαν τοῦ Φίλωνος καὶ τοῦ Ἰωσήπου. Ἐκεῖ ἡ θεολογικὴ σκέψις τῶν Γνωστικῶν (Βασιλείδης, Βαλεντίνος, κ.ἄ.) προῦκάλεσε τὴν ἰδρυσιν τοῦ πρώτου χριστιανικοῦ Πανεπιστημίου, τῆς ἀθανάτου Κατηχητικῆς Σχολῆς τοῦ Πανταίνου καὶ τοῦ Κλήμεντος καὶ τοῦ χαλκεντέρου Ὠριγένης, τῆς ἀναγαγούσης τὴν, ἥς ἡμῖν θεωρητικῶς, Πίστιν, εἰς γνῶσιν καὶ ἥτις συστηματοποίησεν τὴν Θεολογίαν, ὡς Ἐπιστήμην ἐξεπαίδευσεν, οὐ μόνον ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας. Πρὶν δ' ἀκόμη ὁ ἔθνισμός ἀποκτήσῃ τὴν Ὑπατίαν, εἶχε νὰ παρουσιάσῃ τὴν πάνσοφον καὶ πάγκαλλον Παρθένον Αἰκατερίναν, τὴν Μεγαλομάρτυρά.

3. Γελασίου Κοζικηνοῦ «Σύνταγμα» β' 1

4. Θεοδωρήτου Ἐκκλ. Ἱστορία α', 1

Παμφιλίας⁵, κατὰ δὲ Νικήταν τὸν Χωνιάτην⁶ († 1215) ἐν Φιλίπποις τῆς Μακεδονίας.

Διεκρίνετο διὰ τὴν ἀμφιλαφῆ αὐτοῦ ἑλληνικὴν παιδείαν, διὰ τὴν ἔξοχον εὐγλωττίαν καὶ ρητορικὴν δεινότητα, διὰ τὴν σοφὴν ἐμβρίθειαν καὶ πρωτότυπον χάριν καὶ δύναμιν τοῦ καλάμου, καὶ διὰ τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ καὶ θερμὴν πίστιν καὶ τὸν ἀποστολικὸν ζῆλον. Διὰ τὸν ὑπὲρ τῆς πίστεως ζῆλον καὶ τὴν παρηρσίαν του, διωχθεὶς, κατὰ τὸν διωγμὸν τοῦ Διοκλητιανοῦ ἢ τοῦ Λικινίου (;) (305-313), ἀνεγνωρίζετο ὑπὸ τῶν συγχρόνων του «Ὁμολογητῆς».⁷

Ἐκ τῶν πολλῶν συγγραμμάτων, ἅτινα, κατὰ τὸν Ἰερώνυμον⁸, συνέγραψεν ὁ Εὐστάθιος, διακρινόμενα ἐπὶ κάρχαιότητι φράσεως καὶ σωφροσύνη νοημάτων καὶ ὀνομάτων κάλλει καὶ χάριτι ἀπαγγελίας» κατὰ τὸν Σωζόμενον,⁹ διεσώθη ὁ «κατὰ Ὠριγένους διαγνωστικός εἰς τὸ τῆς ἐγγαστριμύθου θεώρημα»,¹⁰ ἐν ᾧ ἀνα-

5. De script. eccl. σ. 85. Ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἀποικία Κυμαίων καὶ ἀκμαῖον ἑλληνικὸν κέντρον ἐμπορίου καὶ Γραμμάτων μέχρι καὶ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων.

6. Θησαυρὸς Ὁρθοδ. Πίστ. Ε'. 6.

7. Ἀγ. Ἰωάνν. Χρυσόστ. Ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀγ. Εὐσέβιον. Μ. Ρ. Γ. τ. 50 σ. 602 κ. ἑ.

8. De vir. ill. σ. 85.

9. Ἐκκλησ. Ἱστορ. 1, 19.

10. Μ. Ρ. Γ. τ. 18, 613-674. Ὁ Εὐστάθιος καθορίζειν οὕτω καὶ τὴν θέσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔναντι τοῦ Πνευματισμοῦ καὶ τῶν παρομοίων μαγικῶν καὶ σατανικῶν μυστικῶν τάσεων, ἀρνείται τὸ ἀληθές τῆς ἱστορίας ἀντιτιθέμενος πρὸς τὸν παραδεχόμενον αὐτὸ Ὠριγένην. Ὁ Εὐστάθιος ὑποστηρίζει ἰσχυρῶς τὸ ἀξίωμα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Πίστεως, ὅτι ὁ Σατανᾶς οὐδεμίαν δύναμιν ἔχει νὰ ἀνάγῃ ἐκ τῆς ἄλλης ζωῆς τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων. Ὡς μωρὸν δὲ καὶ γελοῖον θεωρεῖ μάλιστα τὴν ἀποδοιδόμενην εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν δικαίων, ὡς ὁ Προφήτης Σαμουὴλ, ὃν Κύριος εἶναι αὐτὸς ὁ θεός, κατὰ τὸ «Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ». Χλευάζει δὲ τὸν Ὠριγένην, διότι ἀπέδωκεν εἰς τὸ Ἀγ. Πνεῦμα τοὺς λόγους, οὓς ἡ ἐγγαστριμύθος εἶπε καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ πονηροῦ πνεύματος! Ὑποστηρίζει δ' ὁ Εὐστάθιος, ὅτι ὁ Σαούλ, δὲν εἶδε πράγματι τὸ φᾶσμα τοῦ Σαμουὴλ, ἀλλ' ἐκπλαγεὶς καὶ ὑποβληθεὶς ἐκ τῶν μεγάλων κραυγῶν καὶ τῶν βιαιῶν καὶ σπασμωδικῶν τῆς ἐγγαστριμύθου κινήσεων, ἔκυψε ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσκύνησεν (Α'. Βασιλ. κη' 7 κ. ἑ.). Οὐδὲν ἄλλο, μωρότερον, ἢ τὸ ἐρμηνεύειν, ὅτι ὁ Ὠριγένης, ὅτι οἱ θεοί, τὸς ὁποῖους ἡ ἐγγαστριμύθος ἔλεγε ὅτι βλέπει ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς ἦσαν αἱ ψυχαὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν Ἀγγέλων. Κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἡ πρόρρησις τῆς ἐγγαστριμύθου ἦτο ψευδής, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὑποτεθῆ ἀληθής, δὲν ἔπεται ὅτι ἦτο ἐκ τοῦ Ἀγ. Πνεύματος. Διότι ὁ δαίμων εἶπε πολλάκις τοιαύτας προρρήσεις, αἵτινες διὰ τὴν τύχην καὶ τὰς περιστάσεις των πραγμάτων ἀπέβησαν ἐνίοτε ἀληθεῖς!

Δριμέως δ' ἐκφραζόμενος κατὰ τοῦ Ὠριγένους καὶ σκληρότερον μάλιστα τοῦ δέοντος-τουθόπερ καθιστᾷ τὸν Εὐστάθιον μισητὸν παρὰ τοῖς Ὠριγενισταῖς Εὐσεβίῳ Καισαρείας, Εὐσεβίῳ Νικομηδείας, καὶ Ἀρειανοῖς καταγελά αὐτοῦ, ὅστις τολμήσας νὰ ἐρμηνεύσῃ ἀπασαν τὴν Γραφὴν ἀλληγορικῶς, ἀγωνίζεται νὰ ἐξηγήσῃ παραδόξως ὡς ἀληθῆ τὰ πλάσματα ἐξηγημένους φαντασίας δαιμονολήπτου γυναικός. Διατείνεται δ' ὁ Εὐστάθιος, ὅτι ἂν ἡ Ἀγ. Γραφὴ ἀπεκάλεσε τὸ «φᾶσμα Σαμουὴλ» δὲν ἠννοεῖ τὸν Σαμουὴλ αὐτὸν ἐν σώματι καὶ ψυχῇ ἀλλ' ἐσήμαινε μόνον, ὅτι ἡ ἐγγαστριμύθος παρέστησε τὸ φᾶσμα ἐκεῖνο ὡς τὸν Προφήτην Σαμουὴλ, τὸν ὁποῖον ὁ Σαούλ ἤθελε νὰ συμβουλευθῆ πρὸ τῶν κατὰ τῶν Ἀμαλκιτῶν ἐπιχειρήσεων. Οὐδὲν ἀληθές ὑπῆρξεν ἐν τῇ ὀπτασίᾳ λέγει πειστικώτατα ὁ Εὐστάθιος. Ἀλλὰ μόνον φάντασμα παρεστάθη εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ Σαούλ καὶ τῆς ἐγγαστριμύθου, ὑπὸ τοῦ δαίμονος, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου καὶ κατεῖχοντο ἀμφότεροι.

¹¹ Ἰδὲ καὶ Κοντογόνου Φιλολ. καὶ Κριτ. Ἱστορ. τόμ. 2 σελ. 79 κ. ἑ.

τρέπει τὴν γνώμην τοῦ Ὠριγένους ὑποστηρίζοντος ὅτι ὁ Σαμουὴλ ἦτο ὁ ἐμφανισθεὶς εἰς τὸν Σαούλ.

Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ, μετὰ χαρακτηριστικῆς δυνάμεως καὶ χάριτος ἐκφράσεως καὶ σαφηνείας ἐπιστημονικῆς, ἀποκρούει ὁ Εὐστάθιος τὴν ἀλληγορικὴν ἐρμηνείαν τοῦ Ὠριγένους, ὑποστηρίζων τὴν πραγματικὴν ἱστορικοφιλολογικὴν, καθὸ μαθητῆς τῆς Ἀντιοχειακῆς Σχολῆς. Ἀποδεικνύεται δ' οὐ μόνον τῶν Ἀγ. Γραφῶν γνώστης βαθύτατος, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου καὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους, Ἀριστοφάνους καὶ Δημοσθένους καὶ πλείστων ἄλλων ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.

Τὴν ὑπόληψιν ταύτην περὶ τοῦ Εὐσταθίου ἐνισχύουσι καὶ ἑτέρων αὐτοῦ ἔργων σοβαρῶν ἀποσπάσματα, ὡς «περὶ ψυχῆς κατὰ Ἀρειανῶν», καθὼς καὶ ἐρμηνειῶν καὶ ὁμιλιῶν, εὐρισκομένων ἐν ταῖς σελίσιν 676-697 τοῦ 18ου τόμου τῆς τοῦ Μιγνίου Μεγάλης Πατρολογίας.

Ἀπειράριθμοι δ' ἦσαν καὶ αἱ ἐπιστολαὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν Ἰερώνυμον¹¹, ἀλλ' οὐδεμία εἰς ἡμᾶς διεσώθη.

Τοιοῦτος ὢν καὶ τηλικούτος ὁ Εὐστάθιος, ἔμελλενὰ κλείσῃ τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς ἐγγύτατα καὶ ἀνατολικῶς τῆς Ἀντιοχείας Μητροπόλεως Βεροίας¹², νὰ τεθῆ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τοῦ ἐπικαίρου Πατριαρχικοῦ (;) θρόνου τῆς Ἀντιοχείας, παίξῃ δὲ σπουδαιότατον καὶ πρώτιστον ρόλον, εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ σύγκλησιν, ἀλλὰ μὴν, καὶ τὴν κρατερὰν ὑπεράσπισιν τῆς Συνόδου τῆς Νικαίας.

*

Μετὰ τὴν Σύνοδον τοῦ 321, ἦν ἐξ ἑκατὸν περίπου ἐπισκόπων συγκαλέσας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ Ἀγ. Ἀλέξανδρος, κατεδίκασε τὸν Ἀρειον καὶ τοὺς ἐπισημότερους ὁπαδοὺς αὐτοῦ, ἐγνώρισεν εἰς ἀπάσας τὰς Ἐκκλησίας, δι' ἐγκυκλίου τὴν τε καταδίκην τῆς Ἀρειανικῆς κακοδοξίας καὶ ἐν ἐπιτομῇ διετύπωσε τὴν κατὰ τὸ σύστημα καὶ διὰ τῶν ὄρων τῆς παλαιᾶς Ἀλεξανδρινῆς σχολῆς ὀρθόδοξον διδασκαλίαν¹³.

Ἀλληλογραφῶν δὲ καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν κλιμάτων, ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος ἐπεσήμαινε τὸν ὄλονεν καὶ περισσοτέρας λαμβάνοντα διαστάσεις ἀρειανικὸν κίνδυνον καὶ ἐζήτην τὴν συνένωσιν καὶ τὸν συναγεμῶν τῶν ἀπάνταχοῦ Ὀρθοδόξων καὶ τὴν κοινὴν συναντίληψιν καὶ ἀμυναν τῆς κινδυνεύουσας Ὀρθοδόξου Πίστεως.

Αἱ συντονισμέναι πρὸς ἀπάσας τὰς διευθύνσεις ἐνέργειαι αὐταὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἀλεξάνδρου εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σύγκλησιν καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου τῶν Ὀρθοδόξων.

Ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ Σύνοδος τῶν Ὀρθοδόξων, συγκληθεῖσα ἀρχομένου τοῦ Φθινοπώρου τοῦ 324 ἐκ 56 ἐπισκόπων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἰσαυρίας τῆς Ἀντιοχείας Εὐσεβίου, ἐπικροτήσασα κατὰ τὴν μείστην αὐτῆς

11. Ἐνθ. ἀνωτέρω.

12. Ἡ Βέροια ἰδρυθεῖσα ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος (330 π.Χ.) ἐγγύτατα καὶ ἀνατολικῶς τῆς συγχρόνως ἰδρυθείσης ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἀντιοχείας, προσέλαβε τὸ ἀρχικὸν τῆς ὀνομα ἐκ τῆς ὁμωνύμου Μακεδονικῆς πόλεως, ἐξ ἧς κατήγετο ὁ Σέλευκος. Βραδύτερον ἡ Βέροια ἐταυτίσθη πρὸς τὸ σημερινὸν Χαλέπιον.

13. Θεοδωρήτου Ἐκκλησ. Ἱστορία 34, 13 Σωζομ. Ἐ. Ἱ. α' 15-19, β' 16, 27, 29. Μ. Ἀθανασ. «Περὶ τῶν Συνόδων 15-19.

πλειονότητα τὴν διατυπωθεῖσαν, ὑπὸ τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἀλεξάνδρου, Ὁρθόδοξον Διδασκαλίαν καὶ καταδικάσασα τὴν Ἀρειανισμόν, ἀπέκοψε τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας τοὺς ἐμμένοντας εἰς τὴν ἐκδηλον συμπάθειαν αὐτῶν πρὸς τὴν καταδικασθεῖσαν αἵρεσιν, Εὐσέβιον Καισαρείας, Θεόδοτον Λαοδικείας καὶ Νάρκισσον Νερωιάδος, παρασχούσα εἰς αὐτοὺς προθεσμίαν μετανοίας μέχρι τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῆς ὁποίας προπαρασκευαστικὰς προσυνόδους ἀπετέλεσαν, ἀπὸ πλευρᾶς ὀρθοδόξου, ἢ προαναφερθεῖσα Σύνοδος τῆς Ἀλεξανδρείας τοῦ 321 καὶ ἡ ἡμετέρα αὕτη τῆς Ἀντιοχείας τοῦ 324.

Ἡ σύνοδος αὕτη τῆς Ἀντιοχείας ἐξηγγεῖλεν ἐπίσης δι' ἐπιστολῆς ἐγκυκλίου τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς καὶ τοὺς οὗς ἐθέσπισε 16 Κανόνας, ἀναφερομένους εἰς τὸν ἐκ μέρους τῶν πνευματικῶν διακανονισμόν ὠρισμένων ἠθικῶν παραπτωμάτων, τῆς μαγείας, τῶν εἰδωλολατρικῶν δεισιδαιμονιῶν, τῆς ἀρνήσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ παρέχοντας τὴν ἄδειαν εἰς τοὺς πνευματικούς νὰ συντέμνουν τὰ ἐπιτίμια, διασωθέντας ἐν Συριακῇ μεταφράσει¹⁴.

Δεύτερος κατὰ τάξιν, μετὰ τὸν προεδρεύσαντα Ἰσαυρίας Εὐσέβιον, ἄλλὰ κατ' οὐσίαν ὁ ἐμπνευστῆς καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Συνόδου τῆς Ἀντιοχείας ἦτο ὁ σοφὸς καὶ «ὁμολογητῆς» Μητροπολίτης Εὐστάθιος, ὅστις ἀπεδείχθη ὁ ἰκανώτερος μεταξὺ πάντων, εἰς τὸ συλλαμβάνειν τὰ ἐκ τοῦ Λουκιανισμού καὶ τῆς ἐξελιξέως ἐκείνου, τοῦ Ἀρειανισμοῦ, προβλήματα καὶ νὰ δίδῃ εἰς αὐτά, μετὰ λεπτῆς κρίσεως, τὴν Ὁρθόδοξον λύσιν, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς παραδεδομένης Καθολικῆς Ἀποστολικῆς πίστεως! Οἱ ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι τῆς συνόδου τῆς Ἀντιοχείας διείδον ἀμέσως καὶ ἀνεγνώρισαν ἐν τῷ Εὐσταθίῳ τὸν κυριώτερον θεωρητικὸν πολέμιον τοῦ Ἀρειανισμοῦ, τὸν σπουδαιότερον πρόμαχον καὶ ὑπερασπιστὴν τῆς «πάντοτε πανταχοῦ καὶ ὑπὸ πασῶν τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν πιστευομένης πίστεως», ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου προτροπῇ τοῦ Ὁρθοδόξου τῆς Κορδοῦης Ἐπισκόπου Ὁσίου ἀναγγελθείσῃ ἐν Ἀγκύρᾳ τὸ κατ' ἀρχὰς Συνόδῳ.

Ὁλόκληρος λοιπὸν ἦ ἐν Ἀντιοχείᾳ Σύνοδος τῶν ὑπερπεντήκοντα ἐπισκόπων τῆς ἀποστολικῆς διοικήσεως καὶ τῶν πλησιοχώρων, μέχρι Καππαδοκίας, ἐκκληρουῖσα καὶ τὸν ζωηρὸν πόθον Κλήρου καὶ λαοῦ, εἰς τὸν ἐμπερίστατον, ἀπὸ τῆς κοιμήσεως τῶν τελευταίων δύο ὀρθοδόξων καὶ ἀντιαιρεσιῶν Ἐπισκόπων Φιλογονίου († Δεκέμβριος 323) καὶ Ρωμανοῦ († Ἰούνιος 324), Θρόνον τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας¹⁵, ἀνεβίβασε, διὰ μεταθέσεως, τὸν «ἄνδρα τὸν ὁμολογητὴν καὶ τὴν

πίστιν εὐσεβῆ καὶ πολὺ ζηλοῦντα ὑπὲρ τῆς ἀληθείας», «τὴν αὐτόφωτον σάλπιγγα»¹⁶, τὸν Βεροίας Εὐστάθιον. (Φθινόπωρον 324).

Ἡ πρώτη Ἀγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεθετοῦσα, οὐχὶ ἐν Ἀγκύρᾳ, ὡς εἶχε καθορισθῆ ἄλλ' ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας διὰ λόγους ὑγιεινοῦς καὶ πρακτικοῦς (20 Μαΐου 325), ἐπεκύρωσεν ὁμοφώνως τὴν μετάθεσιν τοῦ Εὐσταθίου, ἀπὸ Βεροίας, εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας.

Ὁ Εὐστάθιος, ὡς Ἀντιοχείας νῦν, προσῆλθεν εἰς τὴν ἁγίαν Σύνοδον τῆς Νικαίας, μετὰ πολλῶν Ἐπισκόπων τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ἦτοι ἐκ Παλαιστίνης 19, ἐκ Φοινίκης 19, ἐκ Κοίλης Συρίας 22, ἐκ Κύπρου 2, ἐκ Μεσοποταμίας 5, ἐξ Ἀραβίας 6 καὶ ἐκ Κιλικίας 11, ἐν συνόλῳ 79¹⁷.

Ὡς ἐπικεφαλῆς ὀλοκλήρου πτέρυγος 80 Ἐπισκόπων ὁ Εὐστάθιος Ἀντιοχείας κατεῖχε κατὰ τὸν Θεοδώρητον μίαν τῶν προεδρικῶν θέσεων. Τοῦ δ' Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου προσφωνήσαντος τὴν Σύνοδον, ἀντεφώνησεν ὁ Ἀντιοχείας Εὐστάθιος «τοῖς ἄνθεσι τῶν ἐγκωμίων τὴν βασιλέως ἐστεφάνωσε κεφαλὴν καὶ τὴν περὶ τὰ θεῖα σπουδὴν εὐλογίαις ἡμίψατο»¹⁸.

Ἐν τῇ Συνόδῳ τῆς Νικαίας διέπρεψεν ὁ Εὐστάθιος, ἀποτελέσας τὸν ἀσειστον ὀγκόλιθον τῆς ὀρθοδόξου γνώσεως καὶ δογματικῆς ἀκριβείας καὶ τὴν φαρέτραν τοῦ ἀνεξαντλήτου ἀνεφοδιασμοῦ, ἐξ ἧς ὁ νεαρὸς Δαυὶδ—Ἀθανάσιος ἐνισχυόμενος κατετόξευσε καὶ κατέβαλε ὀλοκληρωτικῶς τὸν Γολιάθ—Ἀρειον.

Τοῦτο δικαιολογεῖ, διατὶ ὁ Εὐστάθιος Ἀντιοχείας ἐγένετο πρὸ παντὸς ἄλλου ὁ στόχος τοῦ μίσους, ὅπερ λυσσωδῶς ἐξεδήλωσε κατ' αὐτοῦ ἡ φρυάσασα Ἀρειανικὴ παρασυνογωγὴ, ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς Νικομηδείας Εὐσέβιον, Νικαίας Θεόγνιν καὶ τὸν Εὐσέβιον Καισαρείας, δυστυχῶς, τὸν πατέρα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, ὃν ἐξηρέθιζε ἡ δριμεία κατὰ τοῦ Ὁριγένους πολεμικὴ τοῦ Ὁρθοδόξου Εὐσταθίου, μεθ' οὗ εὐρίσκοντο μέχρι τοῦ 330 εἰς ἐπιστολιμαῖον πόλεμον!

Τὴν 19ην Ἰουνίου τοῦ 325 ὑπεγράφη τὸ διατυπωθὲν ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου Σύμβολον τῆς Νικαίας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν βασικὴν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ἀντιοχείας ἁγ. Εὐσταθίου, ὡς καὶ τῶν ἁγ. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀθανασίου. Ὑπὸ τῆς Συνόδου ἐκείνης καθωρίσθη, ὡς γνωστὸν, καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα καὶ ἐξεδόθησαν 20 κανόνες ὧν ὁ 6ος, μετὰ τὴν Ρώμην καὶ Ἀλεξανδρείαν ἀμέσως ἀνέφερε τὴν Ἀντιόχειαν¹⁹. Πλὴν τοῦ αἰρεσιάρχου Ἀρείου, ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος κατεδίκασε καὶ τοὺς μὴ ὑπογράψαντας εἰς τὸ συνταχθὲν Σύμβολον τῆς Πίστεως δύο Αἰγυπτίους Ἐπισκόπους τὸν Μαρμαρικῆς Θεωνᾶν καὶ τὸν Πτολεμαΐδος Σεκοῦνδον, ὧν ἀναθεματισθέντων μετὰ τοῦ Ἀ-

14. Hans Lietzmann. Geschichte der alten Kirche III, Berlin 1938 σ. 102 κ. ἐ.

15. Ἡ Ἀντιόχεια ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τούτους μεγάλη πόλις. Εἶχε πληθυσμὸν περὶ τὰς 250.000. Ἄν καὶ κατ' ἄκρον καὶ Σύριοι καὶ Ἰουδαῖοι πολλοί, ἡ πόλις εἶχε μᾶλλον ἐμφάνισιν ἑλληνικὴν. Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες καὶ Ἕλληες ἰδιῶται εἶχον κτίσει Ναοὺς (περίφημος τοῦ Ἀπόλλωνος εἰς τὸ ὠραῖον προάστειον Δάφνη) θέατρα, θέατρα κ.λ.π. Μέχρι τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Α' κάθε τέταρτον ἔτος ἐγίνοντο ἀγῶνες ὀλυμπιακοί, οἵτινες διαρκοῦντες 45 ἡμέρας ἀπετέλουσαν μέγα γεγονός διὰ τὴν περιφέρειαν. Ταῦτα πάντα καθίσταν τὴν Ἀντιόχειαν περιβάλλον ἑλληνικόν. (Ἀμάντου. Ἱστορ. τοῦ Βυζ. Κράτ. τ. Α' σελ. 80).

16. Μ. Ἀθανασ. Ἐπιστολὴ τοῖς ἀπαντ. τὸν μον. βίον ἀσκοῦσι. (Ἱερών. De vir. ill. σ. 85).

17. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz, Patrum Nicaenorum nomina, Lipsiae 1898, σ. LX κ. ἐ. ἐν Χρυσοστ. Παπαδοπούλου Ἱστ. Ἐκκλῆσ. Ἀντιοχ. σελ. 167.

18. Ἐκκλῆσ. Ἱστορ. α, 7.

19. Ἀλιβιζάτου. Οἱ ἱ. Κανόνες, Ἀθήναι 1949, σελ. 28

ΑΠΕΔΕΧΕΤΟ Ο ΙΕΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΤΟ ΠΑΠΙΚΟΝ ΠΡΩΤΕΙΟΝ;

Δ'

'Αλλά και τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, εἶναι τὸ τελειοῦν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ συνεχίζον μετὰ τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτῆς τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. «Εἰ μὴ Πνεῦμα παρῆν, οὐκ ἂν συνέστη ἡ Ἐκκλησία· εἰ δὲ συνίσταται ἡ Ἐκκλησία, εὐδὴλον ὅτι τὸ Πνεῦμα πάρεστι»⁶¹. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις συνιστᾷ καὶ συνθέτει τὸν ἐκκλησιαστικὸν ὀργανισμόν. «Καθάπερ ἐν σώματι πνεῦμά ἐστι τὸ πάντα συνέχον καὶ ἐν τι ποιοῦν τὸ ἐν διαφόροις ὄν μέλεσιν· οὕτω δὴ καὶ ἐν ταῦθα. Διὰ γὰρ τοῦτο τὸ Πνεῦμα ἐδόθη, ἵνα τοὺς γένει καὶ τρόποις· διαφόροις διεστηκότας ἐνώσῃ»⁶². Γενικῶς δὲ θὰ ἠδύνατό τις νὰ παραθέσῃ τοὺς ἐξῆς λόγους τοῦ Χρυσοστόμου· «Τί γάρ, εἶπέ μοι, τῶν συνεχόντων τὴν σωτηρίαν τὴν ἡμετέραν οὐχὶ διὰ τοῦ Πνεύματος ἡμῖν φρονόμηται; Διὰ τούτου δουλείας ἀπαλλαττόμεθα, εἰς ἐλευθερίαν καλούμεθα, εἰς υἰοθεσίαν ἀναγόμεθα καὶ ἄνωθεν, ὡς εἰπεῖν ἀναπλαττόμεθα, τὸ βαρὺ καὶ δυσῶδες τῶν ἁμαρτημάτων φορέων ἀποτιθέμεθα· διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἀγίου ἱερέων βλέπομεν χορούς, διδασκάλων ἔχομεν τάγματα· ἀπὸ τῆς ἐντεῦθεν πηγῆς καὶ ἀποκαλύψεων δωρεαὶ καὶ ἰαμάτων χαρίσματα· καὶ τὰ λοιπὰ πάν-

61. Εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστὴν..., ὁμιλ. 1,4. P.G. 50,459.

62. Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 9,3. P.G. 62,72.

ρίου ὑπὸ τῆς Συνόδου, ὁ Αὐτοκράτωρ διέταξε τὴν ἐξορίαν αὐτῶν.²⁰

Δὲν εἶχεν ἀποξηραυθῆ εἰσέτι ἡ μελάνη τῶν ὑπογραφῶν τοῦ Ὄρου τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου καὶ ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος, ὁ σατανικώτερος ἐκεῖνος τοῦ Σατανᾶ ἀρχιερεὺς, ἤρξατο τῶν κατ' αὐτῆς ἐνεργειῶν, ἔχων πιστὴν σύμμαχον τὴν πεφιλημένην ἀδελφὴν τοῦ Κωνσταντίνου καὶ χήραν τοῦ Λικινίου Αὐγούστου Κωνσταντίνου, τῆς ὁποίας ἦτο πνευματικὸς σύμβουλος!!! Πρῶτον μέλημα αὐτοῦ ἐγένετο, ὅπως ἐξαγοράσῃ, ἕνα τῶν αὐτοκρατορικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπιτύχῃ, τὴν ἀπόξερσιν τῆς ὑπογραφῆς ἑαυτοῦ καὶ τοῦ Νικαίας Θεόγνιδος, ἀπὸ τοῦ «Ὄρου τῆς Πίστewος» τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου!

Ἀποκαλυφθεῖσης ἀμέσως τῆς ἀνηθίκου ἐνεργείας αὐτοῦ, ἀπεπειράθη νὰ ἐξαπατήσῃ διὰ δικολαβισμῶν τὸν εὐθὺν καὶ ἀνεπιτήδευτον Αὐτοκράτορα Κωνσταντίνου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ὅμως μισηθεὶς ἐξωρίσθη μετὰ καὶ τοῦ Θεόγνιδος.

† Ἀρχιμ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

Ἱ. Προϊστάμενος Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Βαρβάρας Πατησίων

20. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Σωζομένου, Ἐκκλησ. Ἱστορ. 1,21,3

τα, ὅσα τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ κοσμεῖν εἴωθεν, ἐντεῦθεν ἔχει τὴν χορηγίαν. Καὶ βοᾷ Παῦλος λέγων· Ταῦτα πάντα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστω καθὼς βούλεται»⁶³.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται σαφές, ὅτι ὑψίστη καὶ ἀνωτάτη καὶ ἀληθὴς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρχὴ εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ Ἁγία Τριάς, διότι αὐτὴ ἀγγελος, οὔτε ἀρχάγγελος ἐργάσασθαι τι δύναται εἰς τὰ δεδομένα παρὰ Θεοῦ· ἀλλὰ Πατὴρ καὶ Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα πάντα οἰκονομεῖ· ὁ δὲ ἱερεὺς τὴν ἑαυτοῦ δανεῖζει γλῶτταν καὶ τὴν ἑαυτοῦ παρέχει χεῖρα»⁶⁴. Διὰ τῆς περικοπῆς ταύτης ὁ ἱερεὺς Χρυσοστόμος ὑπογραμμίζει, τοῦτο μὲν τὴν θεμελιώδη καὶ ἀπολύτως ἀρχουσαν θέσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ παράγοντος, τοῦτο δὲ τὴν ἐξηρητημένην καὶ ἐν θέσει ὑποταγῆς πρὸς τὸ θεῖον τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος. Ὁ Χρυσοστόμος ἰδιαιτέρως ἐξάγει τὸ γεγονός, ὅτι αὐτὸν ἀνθρώποι τὰς αὐτοῦ κυβερνώσιν Ἐκκλησίας, ἀλλ' οὗτος ἐστὶν ὁ πανταχοῦ ποιμαίνων τοὺς πιστευόντας εἰς αὐτόν»⁶⁵. Τὸ θεῖον ἐκπληροῦν τὴν οὐσιώδη καὶ ἀπαράιτητον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ λειτουργίαν, δὲν παραθεωρεῖ βεβαίως τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα, οὐδὲ μεταβάλλει τοὺς πιστοὺς εἰς ἄβουλον, παθητικὴν καὶ ἑτεροκίνητον μᾶζαν⁶⁶. Τούναντίον μάλιστα, ὅπως διὰ τὴν πλήρη λειτουργίαν τοῦ σωματικοῦ ὀργανισμοῦ ὑπάρχει πλήρης συνεργασία τῆς κεφαλῆς μετὰ τοῦ σώματος, αὐτῶ καὶ ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸν ἀνθρώπον σφόδρα τιμῶν καὶ οὐ βουλόμενος αὐτοῦ ἀπέχειν, τὴν μὲν αἰτίαν αὐτὸς ἀναρτησάμενος, συνεργοὺς δὲ ἑαυτῷ καταστήσας»⁶⁷. Ἡ συνεργασία ὅμως αὕτη τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ ἀνθρωπίνου οὐδέποτε δέον νὰ παραθεωρηθῆται, ὅτι εἶναι συνεργασία κεφαλῆς πρὸς μέλη, ἥτοι ὅτι ἐπικρατεῖ σχέσις ἐξαρτήσεως καὶ ὑποταγῆς τοῦ ἀνθρωπίνου πρὸς τὸ θεῖον. «Καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, φησὶν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα. Τούτέστιν, ἐκεῖθεν ἔχει τὸ εἶναι καὶ τὸ καλῶς εἶναι. Τὸ τοίνυν τὴν, κεφαλὴν ἀφείς, ἔχη τῶν μελῶν; ἐὰν ἐκεῖθεν ἐκπέσης ἀπόλωλας... Πᾶσα ἡ Ἐκκλησία, ἕως ἂν ἔχη τὴν κεφαλὴν, αὔξει»⁶⁸. Θεμελιώδης συνεπῶς ἀρχή, ἥτις διέπει τὴν ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ὀργανισμῷ ἀποστολὴν τῶν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀσκουμένων λειτουργημάτων εἶναι τοῦτο μὲν ἡ ἀποφυγὴ οἰασθήποτε προσπαθείας ὑπερεξάρσεως τούτων, διὰ

63. Εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστὴν, ὁμιλ. 2,1. P.G. 50,363 ἐξ.

64. Εἰς Ἰωάν. ὁμιλ. 87,4. P.G. 59,472. Πρβλ. εἰς Α' Κορ. ὁμιλ. 8,1. P.G. 61,69. «Οὐδὲν γὰρ ἄνθρωπος εἰς τὰ προκείμενα εἰσάγει, ἀλλὰ τὸ πᾶν τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως ἔργον ἐστί, κακεῖνός ἐστιν ἡμᾶς ὁ μυσταγωγῶν».

65. Εἰς τὸν ἅγιον Ἱερομ. Ἰγνάτιον ... 4. P.G. 50,592.

66. Πρβλ. Περὶ τελείας ἀγάπης..., 3 P.G. 56,282. 58, 742.

67. Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 11,4. P.G. 62,85.

68. Εἰς Κολ. ὁμιλ. 7,1. P.G. 62,344.

τοῦ παραμερισμοῦ ἢ τῆς ἐπισκιάσεως ἢ καὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑπὸ τῆς κεφαλῆς ἀσκουμένου λειτουργήματος, τοῦτο δὲ ἡ ἐνίσχυσις δι' αὐτῶν τῆς ἐπικοινωνίας πάντων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς θείας αὐτῶν κεφαλῆς. Μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις τῆς ὑψίστης τῆς Ἐκκλησίας ἀποστολῆς. «Οὐ γὰρ ἀπλῶς, ἀλλὰ σφόδρα τεχνικῶς δεῖ κεῖσθαι τὸ σῶμα· ὡς, ἐὰν τὸν τρόπον ἐκβῆ, οὐκέτι κείται. Ὡστε οὐχ ἠνώσθαι τῷ σώματι δεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν οἰκτεῖον τόπον ἐπέχειν, ὡς ἐὰν ὑπερβῆς, οὐχ ἠνωσάι, οὐδὲ δέχη τὸ πνεῦμα»⁶⁹. «Ὅπως εἰς τὴν κεφαλὴν ἀντιστοιχεῖ ἐν σῶμα, οὕτω καὶ τὸ ἐν σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ εἰς θεὸς καὶ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς δὲν εἶναι δυνατὸν ἢ νὰ ἔχη μίαν κεφαλὴν. «Αὐτὸς ἡ κεφαλὴ, ἡμεῖς τὸ σῶμα· μὴ δύναται μέσον τι εἶναι κεφαλῆς καὶ τοῦ σώματος κενόν;»⁷⁰... «Ἐνθα γὰρ ἡ κεφαλὴ ἐκεῖ καὶ τὸ σῶμα. εἰ γὰρ διείρηγο, οὐκ ἂν εἴη σῶμα, οὐκ ἂν εἴη κεφαλὴ»⁷¹.

«Ὅπως δὲ ἐν τῷ μοναρχικῷ πολιτεύματι ὁ βασιλεὺς εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχων, ὑφ' ὃν ἐντάσσονται ἅπανσαι αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι, οὕτω καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς καὶ μοναδικὸς καὶ αἰώνιος βασιλεὺς εἶναι ὁ Κύριος, ὑφ' ὃν ἐντάσσονται ἅπανσαι αἱ λοιπαὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι. «Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῶν βασιλειῶν πάντες μὲν εἴσω ὑφ' ἐνὶ τεταγμένοι τῷ βασιλεύοντι, διακονοῦνται δὲ οὐ πάντες τὰ αὐτά... οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν»⁷². Μόνον ὁ Κύριος ἔχει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς εἶδομεν, τὴν ἀληθῆ καὶ κυρίαρχον ἐξουσίαν, ἐνῶ ἡ ἱεραρχία ἀπὸ τοῦ ἀποστολικοῦ ἀξιώματος μέχρι τῶν κατωτέρων λειτουργημάτων τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει ἐξουσίαν ἐξηρητημένην. «Ὁὐ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ, (δηλ. τοῦ Κυρίου), τοῦτέστιν, ἐν αὐτῷ, ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ, ἐν τῇ φύσει αὐτοῦ, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀποστόλων οὐκ ἔν. Καὶ γὰρ καὶ αὐτῶν ἡ ἀρχὴ ἐνεργείας ἔξωθεν εἰσαγομένη αὐτοῖς ἐγένετο»⁷³. «Ὁ ἱερός Χρυσόστομος θεωρῶν τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα ὡς τὸ ἀνώτατον τῆς Ἐκκλησίας λειτουργήμα, δὲν παρομοιάζει αὐτὸ πρὸς τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα, ἀλλὰ πρὸς τὸ τοῦ ὑπάτου. «Καθάπερ ὁ ὑπάτος ἐν ταῖς αἰσθηταῖς ἀρχαῖς, οὕτως ὁ ἀπόστολος ἐν τοῖς πνευματικοῖς τὴν προεδρίαν ἔχει»⁷⁴.

Ἡ συνεχὴς τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ παρουσία καὶ διακυβέρνησις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ θεμελιωδὴ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀρχὴ τῆς ἐκκλησιολογίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Ὁ Θεὸς ἀσφόδρα βούλεται ἡμᾶς αἰεὶ πρὸς αὐτὸν καταφεύγειν καὶ ἐν ἅπασιν αὐ-

69. Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 11,4. P.G. 62,84.

70. Εἰς Α' Κορ. ὁμιλ. 8,4. P.G. 61,72.

71. Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 3,2. P.G. 62,26.

72. Εἰς Ρωμ. ὁμιλ. 2,2. P.G. 60,402 ἐξ. Πρβλ. P.G. 51, 379.

73. Εἰς Ψαλμ. 109,5. P.G. 55,272. Πρβλ. πρὸς τοὺς ἐκαλέσαντας. ὁμιλ. 3,4. P.G. 51,139. «Ἀλλὰ οὐκ ἦσαν ρίζαι τοῦ κηρύγματος, οἱ μαθηταί, ἀλλ' ὁ τῶν μαθητῶν Δεσπότης. Διὰ τοῦτο καὶ ἔλεγεν· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα». Πρβλ. εἰς Ἡσαΐαν, κεφ. 1,1. P.G. 56,14. Εἰς Ρωμ. ὁμιλ. 1,3. P.G. 60,398.

74. «Ὅτι χρήσιμος ἡ τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσις... 3,3. P.G. 51,92.

τοῦ δεῖσθαι καὶ μηδὲν χωρὶς αὐτοῦ ποιεῖν ἢ λέγειν... Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς οὐκ ἐνταῦθα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ αὐτὸ τοῦτο πάλιν ἐγκαλῶν ἔλεγεν. Ἐβρασίλευσαν καὶ οὐ δι' ἐμοῦ ἤρξαν καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι»⁷⁵. Ἐὰν ἤδη κατὰ τὴν περίοδον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὁ Θεὸς ἐπεθύμει νὰ εἶναι ὁ ἄμεσος βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἡ δὲ ὑπ' αὐτῶν ἐκλογή ἀνθρώπου βασιλέως ἐθεωρήθη ὡς ἐκδήλωσις μεγίστης ἀγνωμοσύνης,⁷⁶ πόσον βαρύτερον ἁμάρτημα εἶναι, ὅταν οὐχὶ πλέον ἐν τύπῳ καὶ σκιᾷ, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῷ μυστικῷ τοῦ Κυρίου σώματι, παρεμβάλλεται μετὰ τῆς μόνης καὶ ἀληθοῦς κεφαλῆς τοῦ Κυρίου καὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας ἐτέρα ὀρατὴ κεφαλὴ; Καὶ ὅμως ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ συνεχῶς παρὼν ἐν μέσῳ τῶν πιστῶν, φωτίζων, κατευθύνων καὶ κυβερνῶν τὴν Ἐκκλησίαν⁷⁷. Οἱ ἰθύνοντες τὴν πρωτογενῆ Ἐκκλησίαν εἶχον βαθυτάτην συνείδησιν τῆς ἀληθείας αὐτῆς καὶ πᾶσαν κατέβαλλον προσπάθειαν, ὅπως διακρατήσουν αὐτὴν ζῶσαν ἐν τῇ συνειδήσει τῶν πιστῶν. Οὕτως ἡ διὰ κλήρου ἐκλογή τοῦ Μαθθίου αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν διεκήρυσσεν· «ὅτι τοῦ παρεῖναι αὐτοῖς τὸν Χριστὸν τεκμήριον μέγιστον τοῦτο. Καθάπερ γὰρ παρὼν ἐξελέγετο, οὕτω καὶ ἀπῶν. Οὐ μικρὸν δὲ τοῦτο εἰς παραμυθίαν»⁷⁸.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται σαφές, ὅτι πᾶσα προσπάθεια ἐνίσχυσεως τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος διὰ τῆς προβολῆς θεσμῶν ὡς τοῦ παπικοῦ, ἀποτελεῖ ἐξασθένεισιν τῆς ἐνοίας τοῦ Θεοῦ, ὡς ζῶντος καὶ κυρίαρχου Θεοῦ, καὶ ἔξαρσιν τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπολυτρώσεως⁷⁹. Εἶναι δὲ ἐξ ἑαυτοῦ φανερὸν ὁποῖους κινδύνους συνεπάγεται διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἡ τοιαύτη προβολὴ τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος εἰς βάρος τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν ἄνθρωπος θνητὸς νὰ ἀποτελῇ κεφαλὴν τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας. Δὲν εἶναι ἡ Ἐκκλησία μόνον ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς διὰ νὰ ἔχη ἀνθρωπίνην κεφαλὴν. Εἶναι βεβαίως καὶ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς, ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον εἶναι ἠνωμένον μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Χριστῷ. Ἡ δὲ σγέ-

75. Εἰς τὸν λαὸν Ἀντιοχείας, ὁμιλ. 3,1. P.G. 49,49 ἐξ.

76. Πρβλ. εἰς Πράξ. Ἀποστ. ὁμιλ. 29,1. P.G. 60,214.

77. Εἰς τὸν ἄγιον ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιον τὸν θεοφόρον... P.G. 50,592. «Ἄλλ' ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν, βουλόμενος αὐτῷ δεῖξαι, ὅτι οὐκ ἄνθρωποι τὰς αὐτοῦ κυβερνῶσιν Ἐκκλησίας, ἀλλ' αὐτὸς ἐστὶν ὁ πανταχοῦ ποιμαίνων τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτόν, συνεχώρησεν τοῦτο γενέσθαι ἵνα... μάθη διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ταῦτα αὐτῷ διακονοῦμενοι, ὅτι οὐκ ἄνθρωποι τὰ καθ' ἡμᾶς, ἀλλ' ἄνωθεν ἐκ τῶν οὐρανῶν ἔχει τὴν ρίζαν ἡμῶν καὶ τῆς διδασκαλίας ὑπόθεσις καὶ Θεὸς ἐστὶν ὁ πανταχοῦ τὰς Ἐκκλησίας ἔγων».

78. Εἰς Πράξ. Ἀποστ. ὁμιλ. 3,1. P.G. 60,33. Πρβλ. Πρὸς τὸν Ἰουδαίους καὶ Ἐλληνας ἀπόδειξις, 5. P.G. 48,820.

79. Πρβλ. Βασ. Ἰωαννίδου, Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Καινῆς Διαθήκης, Ἀθήναι 1955, σελ. 15 ἐξ. Πρβλ. καὶ τὴν ἀκόλουθον ἐξόχως χαρακτηριστικὴν περικοπὴν τῆς εἰς Ματθ. ὁμιλ. 1,1. P.G. 57, 13 ἐξ. τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. «Ἴδου μὲν ἡμᾶς μηδὲ δεῖσθαι τῆς ἀπὸ τῶν γραμμάτων βοηθείας, ἀλλ' οὕτω βίον παρέχεσθαι καθαρὸν, ὡς τοῦ Πνεύματος τὴν χάριν ἀντὶ βιβλίων γίνεσθαι ταῖς ἡμετέρας ψυχᾶς καὶ καθάπερ ταῦτα διὰ μέλανος, οὕτω τὰς καρδίας τὰς ἡμετέρας διὰ Πνεύματος ἐγγεγραφεῖν».

σις θείου και ανθρώπινου είναι κατά την ρητήν μαρτυρίαν τῆς Ἀγίας Γραφῆς σχέσις κεφαλῆς πρὸς μέλη. Συνεπῶς μόνον τὸ θεῖον δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀληθῆ κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας. Οὐδὲν μέλος, ὅσον-δήποτε σπουδαίαν θέσιν και ἐὰν κατέγῃ ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῆς Ἐκκλησίας, δύναται νὰ ἐπέγῃ θέσιν κεφαλῆς τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας⁸⁰. Ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει «πρόβατα και ποιμένες πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην εἰσι διαίρεσιν, πρὸς δὲ τὸν Χριστόν, πάντες πρόβατα. Καὶ γὰρ εἰ ποιμαίνοντες και οἱ ποιμαίνοντες ὑφ' ἐνὸς τοῦ ἄνω ποιμένος ποιμαίνονται»⁸¹.

Ἄλλ' ὁ παπικὸς θεσμὸς δὲν ἀντιστρατεύεται μόνον πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐνιαίου και ἀδιαίρετου θείου και ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, τοῦ ὁποῦ μοναδικὴ κεφαλὴ εἶναι ὁ θεῖος αὐτῆς Ἰδρυτής, ἀλλὰ και πρὸς ῥητὴν ἐντολήν τοῦ Κυρίου, δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διεκδικησις πρωτείων. «Οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν και οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· παρὰ δὲ ὑμῖν οὐκ ἔσται οὕτως, ἀλλ' ὁ θέλων ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, γενέσθω πάντων ἔσχατος. Ὅραξ ὅτι τοῦτο ἐβούλοντο τὸ πρῶτον γενέσθαι και μείζους και ἀνώτεροι και, ὡς ἂν εἴποι τις, ἄρχοντες αὐτῶν; Διὰ δὲ τοῦτο πρὸς τοῦτο ἰστάμενος και τὰ ἀπόρητα αὐτῶν εἰς μέσον ἐξάγων ἔλεγεν· ὁ θέλων ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω πάντων διάκονος»⁸². Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ Κύριος ἀπαντῶν εἰς τὴν ὑπὸ τινῶν μαθητῶν Αὐτοῦ προβληθεῖσαν διεκδικησιν πρωτείων, ἔδωκεν ὡς ὁ ὑψιστός τῆς Ἐκκλησίας Νομοθέτης και ἀπαξ διαπαντός τὴν λύσιν και ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου προβλήματος. Ὁ Κύριος ἐν τῇ πανσοφίᾳ και τῇ παντογνωσίᾳ Του, προβλέπων τὴν τρομεράν, λόγω ἀκριβῶς τῆς προβολῆς και τῆς διεκδικήσεως τῶν πρωτείων, ἀναταραχὴν, ἡ ὁποία θὰ ἐνέσκηπτεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν και προλαμβάνων τὴν τραγικὴν ἐξέλιξιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, δὲν ἤτο δυνατόν παρὰ νὰ διακηρύξῃ σαφῶς και νὰ καθιερώσῃ τὸ πρωτεῖον τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου και τῶν διαδόχων του, ἐὰν πράγματι ἐσχόπευε νὰ καθιερώσῃ αὐτό. Καὶ ὅμως ὁ Κύριος οὐ μόνον δὲν καθιεροῖ πρωτεῖον ἐξουσίας ἐν

80. Οὐδεμία σύγκρισις εἶναι δυνατὴ τῆς θέσεως τῶν ἐπισκόπων ἐν τῇ τοπικῇ Ἐκκλησίᾳ πρὸς τὴν θέσιν, ἣν διεκδικεῖ ὁ Πάπας ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, διότι οἱ ἐπίσκοποι ἔχουν ὑπεράνω αὐτῶν τὸ σῶμα τῆς ἱεραρχίας και εἶναι ὑπεύθυνοι και ἔναντι αὐτῆς. Πρβλ. και Ὁρθόδοξος Ὁμολογία. Μέρος Α'. Ἀπόκρισις 85 ἐν Ἰ. Καρμίρη, Τὰ δογματικά και συμβολικά μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, Ἀθήναι 1953, 2. II. «Μόνος ὁ Χριστὸς εἶναι κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας (Ἐφεσ. ε' 23. Κολ. α' 18). Διότι ἂν λέγονται και εἰς τὰς ἐκκλησίας οἱ προϊστάμενοι αὐτῶν ἄρχιερεῖς κεφαλαὶ αὐτῶν τοῦτο πρέπει νὰ γροικᾶται πὸς αὐτοὺς εἶναι τοποτηρηταὶ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν ἰδίαν του καθ' ἑνας ἐπαρχίαν και κεφαλὰι μερικαὶ (Πράξ. κ. κα')· ἡ κεφαλὴ τῶν ποιμένων εἶναι κατά τὸν Ἀπόστ. Πέτρον (Α' Πέτρ. ε', 4) μόνος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς». Πρβλ. Ὁρος ι' τῆς Ὁμολογίας Δοσιθέου. «Ἦστινος καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπειδὴ θνητὸς ἄνθρωπος καθόλου και αἰδιος κεφαλὴ εἶναι οὐ δυνατόν, αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶ κεφαλὴ και αὐτὸς τοῦς οἰκίας ἔχων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κυβερνήσει πηδαλιουχεὶ διὰ τῶν ἁγίων Πατέρων...» (Αὐτόθι)

81. Εἰς τὴν Ἀνάληψιν, ὁμιλ. 12. P.G. 52,784.

82. Κατὰ ἀνομοίων... ὁ λόγος 8, 6. P.G. 48, 776.

τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἐπιλαμβάνεται τῆς ὑπὸ τῶν μαθητῶν και ἀποστόλων δοθείσης Αὐτῷ εὐκαιρίας, διὰ νὰ ἀπαγορεύσῃ αὐτό, ἀντιδιαστέλλον τὴν φύσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργημάτων πρὸς τὴν τῶν κοσμικῶν ἀξιομάτων. «Οὐ γὰρ ἐστὶ τὰ παρ' ἡμῖν οἶα τὰ ἔξωθεν»⁸³. Τὸ οὐσιῶδες γνῶρισμα τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργημάτων εἶναι κυρίως και καθ' ἐξοχὴν ἡ διακονία. «Ἡ χειροτονία οὐκ εἰς ἐξουσίαν φέρει, οὐκ εἰς ὕψος ἐπάγει, οὐ δεσποτεῖαν παρέχει· πάντες τὸ αὐτὸ Πνεῦμα ἐλάβομεν, πάντες εἰς υἱοθεσίαν ἐκλήθημεν· οὐς δὲ ὁ Πατὴρ ἐδοκίμασε, τοῦτους καθ' ἐξουσίαν τοῖς ἰδίοις ἀδελφοῖς δουλεῖν ἤξιώσεν»⁸⁴. Ἀντιθέτως δὲ τὰ κατὰ κόσμον ἀξιώματα χαρακτηρίζει ἡ καταδυναστεύσις και ὁ ἐξαναγκασμός⁸⁵.

Ἡ Ἐκκλησία ὡς πνευματικὴ βασιλεία χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τῆς ἐνότητος και τῆς ἐν ἀγάτῃ συνεργασίας πάντων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας· «διὰ γὰρ πάντων μερῶν τὸ σῶμα συνέστηκε και ἐνὸς ἐκάστου γρήξει... τότε πληροῦται ἡ κεφαλὴ, τότε τέλειον σῶμα γίνεται, ὅταν ὁμοῦ πάντες ὄμεν συνηγμένοι και συγκεκολλημένοι»⁸⁶. Ἡ ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ἀγάπης και ἐνότητος συνεργασία πάντων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας και δὴ τῶν ἐπισκόπων, ἐπιβάλλεται, οὐ μόνον διότι τὸ μορφοποιῶν τὴν Ἐκκλησίαν Πνεῦμα εἶναι Πνεῦμα ἐνότητος και ἀγάπης, ἀλλὰ και λόγω τῆς ἀνθρωπίνης ἀτελείας και ἀσθενείας, τῆς συνεργασίας παρεχούσης μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν. «Τίς γὰρ καυχῆσεται ἀγνὴν ἔχει καρδίαν ἢ τις παρρησιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτιῶν; Καὶ τί λέγω τοὺς ἄλλους; Εἰ γὰρ Παῦλον εἰς μέσον ἀγάγω και βουληθεῖν ἀπαιτῆσαι ἀκριβῆ τῶν γεγεννημένων ἐξέτασιν οὐ δυνήσεται ὑποστῆναι»⁸⁷. Οὐδὲν μέλος δύναται κατὰ ταῦτα νὰ διεκδικῆσῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνσάρκωσιν και ἀποκλειστικὴν ἐκπροσώπησην τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας. «Οὐδὲν γὰρ καθ' ἑαυτοῦ σῶμα δύναται ποιεῖν, ἀλλ' ὁμοίως ἕκαστον λείπεται εἰς τὸ ποιεῖν σῶμα... Ὅταν γὰρ τὰ πολλὰ ἐν γίνεται, τότε ἔστιν σῶμα»⁸⁸.

Ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἡ καθ' ἐξοχὴν κοινωνία τῆς ἀγάπης, δὲν ἔχει ἐνωτικὸν δεσμόν τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιβολὴν και ἐξουσίαν τοῦ ἐνός, ἀλλὰ κυρίως και καθ' ἐξοχὴν τὴν ἀγάπην, ἥτις «ἐν σῶμα τοῦς πολλοὺς ἀπεργάζεται και πνεύματος ἁγίου δοχεῖα τὰς τούτων κατασκευάζει ψυχάς»⁸⁹. Ἐὰν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπετρέπετο ἡ διεκδικησις πρωτείου τινός,

83. Εἰς Ματθ. ὁμιλ. 65, 4. P.G. 58,622.

84. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν, 4. P.G. 48, 950.

85. Πρβλ. Εἰς τὸ ρητὸν «εἶδον τὸν Κύριον...», ὁμιλ. 4,4 P.G. 56, 125 ἐξ. Εἰς Τίτον, ὁμιλ. 2,2. P.G. 62, 672.

86. Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 3,2. P.G. 62,26.

87. Εἰς Ὑάλμ. 129,2. P.G. 55, 374. Πρβλ. αὐτόθι, στ. 375. «Τὶ δὲ τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον τὸν Πέτρον; οὐ μετὰ μυρία θαύματα και σημεῖα και τοσαύτην παραίνεσιν και συμβουλίᾳ ἤλεγξεν εἰς τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο τὸ χαλεπὸν πεσόντα;... Καὶ μετὰ ταῦτα δέ, εἰ μὴ ἔλεω και φιλανθρωπία ἔλθοι κρῖναι, ἀλλ' ἀκριβῆ ποιῆσασθαι τὴν ἐξέτασιν, πάντως ὑπευθύνους εὐρήσει πάντας». Πρβλ. εἰς Πέτρον και Ἠλίαν... P.G. 50, 728.

88. Εἰς Α' Κορ. ὁμιλ. 30, 1. P.G. 61, 250.

89. Περὶ τελείας ἀγάπης...2. P.G. 36, 282.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Κύπρου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κύπρος κατέστη - ἐπὶ τέλους - ἀνεξάρτητος Πολιτεία. Καὶ διὰ συνθήκης, τὴν ὁποίαν υπέγραψαν ἡ Ἑλλάς, ἡ Τουρκία, ἡ Μ. Βρετανία καὶ δύο ἐκπρόσωποι τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἰδρύθη νέον Μεσογειακὸν μικρὸν Κράτος, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα ἠγγυήθησαν τὰ συμβληθέντα μέρη.

Τοιοῦτοτρόπως, διὰ τῆς ὑπογραφείσης συμφωνίας, ἡ μεγαλόνησος θ' ἀποτελεῖ τοῦ λοιποῦ ἀνεξάρτητον Δημοκρατίαν, τῆς ὁποίας Πρόεδρος θ' ἀνακηρυχθῆ, ὡς φαίνεται βέβαιον, ὁ Ἐθναρχὴς Μακάριος. Καθορίζονται δὲ αἱ ἐξουσίαι τῶν δύο ἰδρυομένων Βουλῶν, αἱ ἀρμοδιότητες τῶν Δήμων, τὰ τῶν ἐνόπλων Δυνάμεων, καὶ γενικώτερον ἡ ἐσωτερικὴ διοίκησις τῆς νέας Πολιτείας, οὕτως ὥστε νὰ διασφαλισθῆ ἡ γαλήνη

τὸ πρωτεῖον αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἕτερον ἢ τὸ πρωτεῖον τῆς ἀγάπης.⁹⁰

Ἀκριβῶς δέ, ἡ προβολὴ καὶ ἡ διεκδίκησις πρωτοκαθεδρίας καὶ πρωτείων ἐξουσίας ἀποτελεῖ προσβολὴν καὶ ἄρνησιν τοῦ οὐσιαστικωτέρου περιεχομένου τῆς Ἐκκλησίας ἥτοι τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία «τὰ διεστηκότα συνάπτειν καὶ συνδεῖν εἰωθε»⁹¹.

90. Πόσον, ἀληθῶς, ἄλλοια θὰ ἦτο ἡ ἐξέλιξις τῆς Ἐκκλησίας, ἐάν ἡ Ρώμη διεδικεῖ τὸ πρωτεῖον τῆς ἀγάπης καὶ οὐχὶ τὸ πρωτεῖον τῆς ἐξουσίας! Καὶ ὅμως εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν πρώτων αἰώνων ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἦτο ἡ «προκαθήμενὴ τῆς ἀγάπης» κα ἀσφαλῶς ὁ τίτλος αὐτὸς δὲν εἶναι ὀλιγωτέρον τιμητικὸς τοῦ τίτλου τῆς προκαθήμενῆς τῆς ἐξουσίας. Τὸν τίτλον «προκαθήμενὴ τῆς ἀγάπης» ἀπένειμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης ἐπίσκοπος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος. Ἀλλὰ τότε ἡ Ἐκκλησία ἦτο μία καὶ ἐκφρασις τῆς ἐνότητος ἦτο καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ Ἰγνατίου εἰς τὴν Ρώμην καὶ ὁ πρὸς αὐτὴν δοθεὶς χαρακτηρισμὸς. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τῶν πρώτων αἰώνων, ἡ Ἐκκλησία τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων, οὐδὲν ἀπώλεσε ἀπὸ τὴν ἀγλήν καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς ἀγνοοῦσα τὸ πρωτεῖον ἐξουσίας... οὐδὲ αὐτὴ ἡ Ρώμη!

Ἐνῶ σήμερον ὑπάρχουν ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτὸν τὸν πλέον τιμητικὸν τίτλον, ὃν ποτε ἀπέκτησαν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, τὸν τίτλον δηλαδὴ τῆς προκαθήμενῆς τῆς ἀγάπης προσεπάθησαν, σοφιστικῶ τῷ τρόπῳ, νὰ ἀλλοιώσουν ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον καὶ νὰ ἐμφανίσουν ὡς σημαίνοντα... πρωτεῖον ἐξουσίας. Ὑποστηρίζουν δηλ. οὗτοι, ὅτι ὑπὸ τὴν λέξιν ἀγάπην ἡννοεῖ ὁ Ἰγνάτιος τὴν Ἐκκλησίαν, διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀγάπη. Ἄρα ἡ Ρώμη εἶναι ἡ προκαθήμενὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ συνεπῶς ἡ Ρώμη εἶναι ἡ προκαθήμενὴ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξουσίας! δ. ἔ.δ. Σημεῖα τῶν καιρῶν! (Περβλ. Joh. Tiele, «Vorrang in der «Liebe». Eine Untersuchung über «Procahthemen τῆς ἀγάπης», ἐν Theologie und Glaube XIX (1927) 701 ἐξ.).

Παρὰ ταῦτα πόσον, ἀληθῶς, εὐτυχῆ θὰ ἐθεώρει ἑαυτὴν ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἐάν ἐδίδοτο εἰς αὐτὴν ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ δυνατότης νὰ προσφέρῃ ἐκ νέου εἰς τὴν Ρώμην τὸν τίτλον τῆς «προκαθήμενῆς τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης»!

91. Εἰς τὸν ἄγιον μάρτυρα Ρωμανόν, ὁμιλ. 41. P.G. 50,607.

(Συνεχίζεται)

Κ. Δ. ΜΟΥΡΑΤΙΑΔΗΣ, δ. Θ.

τῆς καὶ νὰ καθιερωθῆ μόνιμος καὶ στενὴ συνεργασία μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς πλειοψηφίας καὶ τῆς Τουρκικῆς μειονότητας.

Ἡ λύσις, ὅπως μὲ περισσεῖαν εὐκρινείας ἐτόνισεν ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Καραμανλῆς, δὲν εἶναι βεβαίως ἰδανικὴ, ἀλλὰ ὑπῆρξεν ἡ μόνη δυνατὴ. Καὶ δι' αὐτῆς τερματίζεται, κατὰ τρόπον Ἐθνικῶς ἀξιοπρεπῆ, ὁ σκληρότατος ἀγὼν καὶ τὸ μαρτύριον τῶν Κυπρίων, καὶ ἀποκτοῦν οὗτοι τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν των.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τῆς Π.Ε.Α.Κ., τῆς ὁποίας προεδρεύει ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, συμπαρεστάθῃ ἐνεργῶς καὶ ἐκδηλωτικῶς, παρὰ τὸ πλεονεχὸν τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων, καθ' ὅλην τὴν περίοδον τῶν σκληροτάτων δοκιμασιῶν των. Εὐχεται δὲ ὀλοφύχως νὰ εὖρη ἡ πολυπαθὴς μεγαλόνησος τὴν ἀπολεσθεῖσαν γαλήνην καὶ εὐτυχίαν τῆς. Οὐδέποτε δὲ θὰ λησμονηθοῦν οἱ ἡρωϊκοὶ ἀγῶνες καὶ αἱ θυσίαι τῶν τέκνων τῆς, ποὺ συνεκλόνησαν βαθύτατα κάθε Ἑλληνικὴν ψυχὴν, καὶ ἐνεφάνισαν, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὴν μικράν μας Ἑλλάδα ἰερίαν τοῦ ὑψηλοτέρου Χρέους καὶ πρωταθλήτρια τῆς Ἐλευθερίας, ὡς τοῦ ἱερωτάτου δικαίωματος τοῦ ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς ὅμως ἀντεστρατεύθησαν ἐπιμόνως, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Αὐτοδιαθέσεως τῶν Κυπρίων, ὄχι μόνον οἱ Ἀγγλοὶ ἀποικιοκράται, ἀλλὰ καὶ οἱ ἠγούμενοι σήμερον τῆς ἐλευθέρως παρατάξεως τῶν λαῶν, διὰ λόγους γενικωτέρας πανανθρωπίνης ἀνάγκης καὶ σκοπιμότητος. Εἶναι δὲ βέβαιον, ὅτι χωρὶς τὴν διατρανωθεῖσαν γενναιοφρόνως ἀμοιβαίαν καλὴν θέλησιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας, θὰ ἐθριάμβευεν ἡ πολιτικὴ τῆς ἀποικιοκρατίας καὶ τοῦ «διαίρει καὶ βασίλευε». Ἄς γίνῃ δὲ τοῦτο μᾶθημα διδακτικὸν εἰς τοὺς δύο Μεσογειακοὺς λαοὺς μας, τοὺς ὁποίους ἡ θάλασσα τοῦ Αἰγαίου δὲν πρέπει νὰ τοὺς χωρῆζῃ, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐνώνῃ.

«Κατ' οἶκον Ἐκκλησία».

Δικαίως ἐκλεκτὸς δημοσιογράφος ἐξῆρε διὰ σχετικῶς σημειώματος τὸν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ Ἀκόλα καὶ τῆς Πρισκίλλης, ὡς συζυγικοῦ ζεύγους ἁγίων. Οὗτοι διεκρήθησαν οὐχὶ μόνον ὡς ἐκλεκτοὶ ἱεραπόστολοι, καὶ συνεργάται τοῦ Ἀπ. Παύλου, ἀλλὰ καὶ ὡς δημιουργοὶ τῆς «κατ' οἶκον Ἐκκλησίας» αὐτῶν (Ρωμ. ις', 5).

Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν σημείωμα προβάλλεται καὶ τὸ ἐρώτημα «ἂν ὑπάρχῃ ἄλλο συζυγικὸν ζεύγος ἁγίων», τονιστέον ὅτι οὐ μόνον οἱ βυζαντινοὶ χρόνοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία ἔχει νὰ παρουσιάσῃ πολλὰ ἐκλεκτὰ συζυγικὰ ζεύγη. Ὑποδειγματικὸν π.χ. χριστιανικὸν ζεύγος ἀπετέλεον

ὁ ῥωμαῖος ὑπατος Τίτος Φλάβιος Κλήμης, νίδος διώκτου καὶ συγγενῆς τῶν αὐτοκρατόρων Βεσπασιανοῦ καὶ Τίτου, καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Δομιτίλλα, πριγκίπισσα καὶ ἀνεψιὰ τοῦ αὐτοκράτορος Δομιτιανοῦ. Οὗτοι ἐγκατέλειψαν τὴν αὐτοκρατορικὴν χλιδὴν καὶ τὴν κοσμικὴν δόξαν, μεταβαλόντες τὴν «κατ' οἶκον ἐκκλησίαν» αὐτῶν εἰς ἱεραποστολικὸν κέντρον. Ἔστωσαν ἀκόμη ὡς παραδείγματα τὰ ζεύγη Τιμοθέου καὶ Μάρκας, Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας.

Ῥσαύτως μνημονευτέον, ὅτι πολλάκις αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν κατακομῶν ὕμνων τὴν ἀγάπην τῶν χριστιανῶν συζύγων καὶ τὸ χριστιανικὸν οἰκογενειακὸν πνεῦμα. Συγκλητικὴ λ.χ. εἶναι ἡ ἐπιτάφιος ἐπιγραφή: «Dulcissimae uxori» (εἰς τὴν γλυκωτάτην σύζυγον).

Ἀποκαλυπτικαὶ ἐκδηλώσεις.

Αἱ ἐν ἄλλῃ σελίδι τοῦ παρόντος φύλλου τῆς «Ἐκκλησίας» μνημονευόμεναι ἐκδηλώσεις οὐ μόνον τῶν ἐπισήμων, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἰδίᾳ τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐπὶ τοῖς Ὀνομασθηρίοις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου, εἶναι λίαν εὔγλωττοι καὶ ἀποκαλυπτικά. Διότι διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἀποκαλύπτουν τὰ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως, τὰ ὁποῖα τρέφουν οὗτοι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὸν Μακαριώτατον Προκαθήμενον αὐτῆς, ὅστις διακρίνεται διὰ τὴν ἐσθλότητα τῆς ψυχῆς του καὶ διὰ τὸ ἀγρυπνον ἐνδιαφέρον του πρὸς ὀρθὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

Καὶ τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συννεοῦν τὰς εὐχὰς αὐτοῦ μετὰ τῶν εὐχῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, εὐχεται ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς χαρίξῃ εἰς τὸν Μακαριώτατον ἔτη πολλά, ἐπ' ἀγαθῶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ Πατρίδος.

Νὰ ἡγηται τῆς κινήτουποιήσεως.

Ἐσχάτως γίνεται πάλιν πολὺς λόγος περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Τουρισμοῦ καὶ τῆς μεγαλύτερας ἀξιοποιήσεως τῶν ἀρχαιολογικῶν μας χώρων. Καὶ λίαν ὀρθῶς! Διότι ἡ προβολὴ τῶν μνημείων μας θὰ προσελκύσῃ περισσότερους ξένους ἐπισκέπτας καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν καλύτεραν πνευματικὴν καλλιέργειαν τῆς νεολαίας μας.

Οἴκοθεν ὁμως νοεῖται, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον δὲν πρέπει νὰ στρέφῃται μονομερῶς πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ μνημεῖα. Παράλλῃλως καὶ ἐξ ἴσου πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ καὶ εἰς τοὺς χριστιανικοὺς θησαυροὺς τῶν βυζαντινῶν χρόνων. Εἶναι ὅλως ἀπαράδεκτον οὗτοι νὰ παραθεωρῶνται ἢ νὰ κρίνονται ὡς ἡσσονος ἀξίας ἢ καὶ νὰ βεβηλώνονται. Ἐὰν αἱ κομμουνιστικαὶ χῶραι δεικνύουν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον καὶ ἀνοίγουν δι' αὐτοὺς μουσεῖα ἢ διοργανώσονται ἐκθέσεις, ὡς κατ' ἐπανάληψιν ἔχομεν γράφει, πολὺ περισσότερον πρέπει ἢ Ὁρθόδοξος Ἑλλὰς νὰ ἡγηται τῆς κινήτουποιήσεως πρὸς διάσωσιν, ἀνάδειξιν, ἀξιοποίησιν καὶ προβολὴν αὐτῶν.

Τραχὺ καὶ δύσκολον.

Τὸ ἔργον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς εἶναι ὁμολογουμένως τραχὺ καὶ δύσκολον. Εἶναι τόσον πολλὰ αἱ ἐν τῷ Ἑλληνισμῷ τῆς Ἀμερικῆς τάσεις τῆς χειραφεσίας ἀπὸ τῶν Ὁρθόδοξων Ἑλληνικῶν παραδόσεων καὶ τόσον πολλοὶ οἱ κίνδυνοι, οἵτινες ἀπειλοῦν αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, ὥστε ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ δεόν νὰ ἀναλάβῃ ἀληθῆ σταυροφορίαν πρὸς τελεσφόρον καὶ νικηφόρον ἀντιμετώπισιν αὐτῶν.

Ἡ «Ἐκκλησία» εὐχεται ὀλοφύχως, ὅπως ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς, διάδοχος τοῦ σημερινοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Μιχαήλ, χρησιμοποίησιν τὴν νεότητά αὐτοῦ καὶ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν δραστηριότητα πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς καὶ πρὸς καθοδήγησιν αὐτοῦ πρὸς τοὺς θησαυροὺς τῆς Ἑλληνορθόδοξου παραδόσεως, ἧτις εἶναι τὸ μόνον θεμέλιον τῆς προόδου καὶ τῆς ἀναπτύξεώς του. Μόνον διὰ τῆς ἐμμονῆς καὶ προσηλώσεως εἰς τὴν παράδοσιν ταύτην ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς θὰ ἀξιοποιήσῃ τὸν ἐκλεκτὸν δυναμισμόν αὐτοῦ καὶ θὰ γίνῃ ἐκπολιτιστικὸς παράγων ἐν τῷ περιβάλλοντι, ἐν τῷ ὁποίῳ κυριαρχεῖ ὁ μηχανικὸς καὶ τεχνικὸς πολιτισμὸς. Ἄλλως ὁ ἀφἙλληνισμὸς καὶ ἔξαμερικανισμὸς αὐτοῦ θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος.

«Ἐλευθερίαν ἐπαγγελλόμενοι...».

Ἡ Ἐβδομαδιαία ἐφημερὶς «Ταχυδρόμος» δημόσιευε τὸ ἐξῆς εἰρωνικὸν σχόλιον εἰς βάρος τῆς «Ἐκκλησίας»:

«Ἐίχατε ἀμφιβολία; Πανηγυρίζει—μὲ τὸ δίκιο του—τὸ δημοσιογραφικὸ ὄργανο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς «Ἐκκλησία» γιὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς λογοκριτικῆς ἐπιτροπῆς. Πανηγυρίζει καὶ—ἐπωφελεῖται τῆς εὐκαιρίας—ζητεῖ συμμετοχὴ στὴν πανδαυσία τῆς γομολάστιας καὶ τῆς ψαλίδας: «... Ἡ Κυβέρνησις δεόν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην νὰ συμπεριλάβῃ καὶ ἐκπρόσωπον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας». Χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά, ὅπως ἀποχαιρετᾶ καὶ ὁ Ἐθνικὸς ποιητὴς τὴν μελλοθάνατην».

Ἀνοπούμεθα εἰλικρινῶς, διότι εὐρίσκειται ἑλληνικὴ ἐφημερὶς, καταχωροῦσα τοιοῦτο σημεῖωμα. Ἐὰν δὲν ἔχη ἡ Ἐκκλησία, ἡ Μήτηρ καὶ Τροφὸς τοῦ Ἔθνους, τὸ δικαίωμα δι' ἐνὸς λογίου ἐκπροσώπου της νὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην της διὰ τὸ ποῖον τῆς πνευματικῆς τροφῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τότε ποῖος ἔχει τὸ δικαίωμα αὐτό; Ἡ ἐλευθερία δέ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας κόπτεται τὸ σημεῖωμα αὐτό, ὑπερθυμίζει τὴν «ἐλευθερίαν», περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλεῖ ὁ ἐξῆς στίχος τῆς Καινῆς Διαθήκης: «Ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς» (Β' Πέτρο. β', 19).

Μήπως καὶ ὁ δηλητηριάζων τὰ σώματα διὰ τῆς νοθείας τῶν τροφῶν ἢ τῶν φαρμάκων δὲν θὰ ἐπεθύμει τὴν ἑλληνικὴν παντὸς κρατικοῦ ἐλέγχου καὶ τὴν πλήρη ἀσυδοσίαν καὶ «ἐλευθερίαν»; Λοιπὸν οὐδόλως εἶναι κολακευτικὸν διὰ μίαν ἑλληνικὴν ἐφημερίδα νὰ ἀπαι-

τῆ τοιούτου εἶδους ἐλευθερίαν ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ πεδίου.

Καθαρὰ οὐτοπία.

Αἱ ἀνάρμοστοι ἐπιθέσεις τῆς ἐφημερίδος «Καθολική» ἐναντίον τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸ ζήτημα τῆς διαταχθείσης διακοπῆς τῆς ἀνεγέρσεως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν νέου ναοῦ τῶν Οὐνιτῶν δικαίως ἐσχολιάσθησαν δυσμενῶς ὑπὸ τοῦ καθημερινοῦ τύπου.

Ὡς ὀρθῶς ἐτονίσθη, συμφώνως, πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀπορρέοντας νόμους, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις ἀλλοδόξου ναοῦ, ἄνευ προγενεστέρως ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου τῆς περιοχῆς. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν οἱ Οὐνίται δὲν ἐζήτησαν ἀδειαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν νέου ναοῦ, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπετρέπη ἐπέκτασις λειτουργοῦντος ἤδη ναοῦ τῶν. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦ διεπιστώθη, ὅτι ἡ ἐπέκτασις, διὰ τὴν ὁποίαν ἐδόθη ἡ ἀδεια, δὲν ἐπραγματοποιήθη εἰς τὸν χῶρον τῆς σημερινῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ μακρὰν αὐτῆς, ἀσχετῶς ἂν καὶ ὁ χῶρος αὐτὸς ἀποτελῆ ἰδιοκτησίαν τῆς Ἑλληνορθόξου Κοινότητος, ἡ διαταγή ὅπως διακοπῆ ἡ ἀνέγερσις δὲν φαίνεται διόλου ἀστήρικτος. Τασοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον, ὡς διεπιστώθη, αἱ διαστάσεις τοῦ ὑπὸ ἀνέγερσιν νέου ναοῦ δὲν ἦσαν καὶ αἰ ὑποβληθεῖσαι ἐν σχεδίᾳ πρὸς τοὺς ἀρμοδίους».

Ὡς εἶναι ἐδνόητον, τοιαῦται ἐνεργεῖαι τῶν Οὐνιτῶν οὐδόλως δύνανται νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἀπάμβλυσιν τῶν χωρίζουσῶν τὴν Ὀρθόδοξον ἀπὸ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διαφορῶν. Ἐφ' ὅσον ἡ Οὐνία ἐξακολουθεῖ γενικῶς νὰ δηλητηριάξῃ τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, οἱ περὶ «ἐνώσεως» παπικοί ὁραματισμοὶ θὰ εἶναι καθαρὰ οὐτοπία.

Εἴθε νὰ δώσῃ ἀφορμὴν.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Βασιλέως εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἡ ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ, τὴν ὁποίαν οἱ μοναχοὶ ἐπεφύλαξαν εἰς τὸν Ὀρθόδοξον καὶ Ἑλληνα Βασιλέα, ἔδωκε πάλιν ἀφορμὴν, διὰ νὰ στρέψωμεν τὸν νοῦν μας πρὸς τὴν ἀκρόπολιν τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν μας παραδόσεων. Ὡς ὀρθῶς ἐσημειώθη, «τὸ Βυζάντιον δὲν ἔπαυσε νὰ ζῆ εἰς τὴν ἱερὰν αὐτὴν περιοχὴν καὶ ὡς ἐκδήλωσις ἐξωτερικῆ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐσωτερικῆ κληρονομία. Πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτὴν ἀποτελεῖ ἀπότιον φόρον σεβασμοῦ καὶ τιμῆς ἡ ἐπίσκεψις Ἑλλήνων Βασιλέων εἰς τὰ χῶματα καὶ τὰ μνημεῖα, ποῦ ποτὲ δὲν ἐπάτησεν ἡ ἀλλοδοξία».

Εἴθε ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Βασιλέως μας εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος νὰ δώσῃ ἀφορμὴν, ὥστε πάντες οἱ ἀρμόδιοι νὰ δεῖξουν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀξιοποίησιν καὶ προβολὴν τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ αὐτοῦ προμαχῶνός μας.

«Ἀντιαλκοολικὴ Σταυροφορία».

Ἡ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου γενομένη «Πανελληνίως Ἀντιαλκοολικὴ Σταυροφορία» δέον νὰ σημάγῃ τὴν ἐναρξιν ἐνὸς συστηματικοῦ ἀγῶνος πρὸς διαφώτισιν τοῦ

Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τοῦ ἀλκοολισμοῦ.

Πάντες, ὅσοι εἶναι ἐντεταλμένοι νὰ καθοδηγοῦν τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, δέον νὰ καταστήσουν εἰς αὐτὸν συνειδητόν, ὅτι τὸ οἰνόπνευμα διὰ τῆς ἀθροιστικῆς ἐπιβλαβούς αὐτοῦ ἐνεργείας δημιουργεῖ δυσπεψίας, γαστραλγίας, τρομώσεις, ἐπιληψίας, ἀποπληξίας. Καταστρέφει τὸν στόμαχον, τὸ ἦπαρ, τοὺς νεφροὺς. Ἐλαττώνει τὴν ζωτικότητα τοῦ οργανισμοῦ. Συντελεῖ εἰς τὴν πρόωρον ἐμφάνισιν τῆς ὀρθηρισκλήρωσεως. Βλάπτει τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὸ νευρικὸν σύστημα. Ὄδηγεῖ εἰς ψυχοπαθείας καὶ νευρώσεις, ἐκφυλίζει τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν καὶ συντελεῖ εἰς τὴν γέννησιν βλακῶν, ἡλιθίων, ἐπιληπτικῶν, φρενοβλαβῶν. Ὡσαύτως τὸ οἰνόπνευμα παραλύει τὰς ἀνωτέρας ἐγκεφαλικὰς λειτουργίας καὶ καθιστᾷ αὐτὰς ἀνικάνους, ὅπως χαλιναγωγῆσουν τὰς αὐτομάτους καὶ ἀνακλαστικὰς κινήσεις τοῦ σώματος, τὰς ἀλόγους ὁρμὰς, τὰ πάθη, ἐν ἄλλοις λόγοις ὑποβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν βαθμίδα τοῦ κτήνους. Ἐπὶ πλέον δέον νὰ γίνῃ συνειδητόν, ὅτι ὁ ἀλκοολισμὸς εἶναι ἁμαρτία, ἣτις ἀπομακρύνει ἀπὸ τοῦ Θεοῦ: «Μὴ μεθύσκεσθε οἴνω, ἐν ᾧ ἐστὶν ἄσωτία» (Ἐφεσ. ε', 18).

Ἐποκατάστατα τῆς Θρησκείας.

Εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Γερμανίαν ἡ Κομμουνιστικὴ Κυβέρνησις καθιέρωσε ἀθέους τελετουργίας, ἀποσκοπούσας εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν. Ὄντω, πρὸς τοὺς ἄλλοις, ἡ Κυβέρνησις αὕτη ζητεῖ νὰ ἐπιβάλῃ τὸ «σοσιαλιστικὸν βάπτισμα», τὴν «ἀφιέρωσιν τῆς νεολαίας», τὸν «σοσιαλιστικὸν γάμον» καὶ τὸν «σοσιαλιστικὸν ἐνταφιασμὸν». Μάλιστα κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελετῶν αὐτῶν γίνονται καὶ «ὁμολογία πίστεως» εἰς τὴν ἀθεϊαν καὶ τὸν ὀλισμὸν.

Νομίζομεν, ὅτι αἱ ἐκδηλώσεις αὗται εἶναι ἔμμεσος ὁμολογία, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκρίζωθῃ ἡ θρησκεία ἐκ τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἐφευρίσκονται τὰ διάφορα αὐτὰ ὑποκατάστατα, τῶν ὁποίων ὁμοῦ τὸ θρησκευτικὸν περιεχόμενον εἶναι ἀναμφισβήτητον. Πραγματικῶς! «Ἀνιέρου πύλεως καὶ ἀθέου οὐδεὶς ἔστι, οὐδ' ἔσται θεατῆς».

Δογματικὴ τῆς Ὀρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τὰς νέας ἐκδόσεις τῆς «Ζωῆς» προσετέθη προσφάτως ὁ πρῶτος τόμος τῆς Δογματικῆς τῆς Ὀρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Παν. Τρεμπέλα. Εἶναι ἀληθῶς ἀξιοθαύματος ἡ πνευματικὴ εὐφορία καὶ ἡ χαλκέντερος ἐργατικότης τοῦ ὄντως σοφοῦ καὶ εὐσεβοῦς κ. Καθηγητοῦ, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ Θεολογικὴ Ἐπιστήμη ἔχει ἐμπλουτισθῆ με ἔργα περισπούδαστα καὶ τιμῶντα αὐτὴν.

Ἡ «Ἐκκλησία» τὸν συγχαίρει ἐγκαρδίως διὰ τὴν νέαν αὐτὴν ἀθλοφορίαν καὶ εὐχεται εἰς αὐτὸν ἀδιάπτωτον τὴν κατ' ἄμφω ὕψην, ὅπως συνεχίσῃ «προσάγων τὰ τῆς ἐαυτοῦ παιδείας ἀποτελέσματα θυσίαν ζωῆς, ἀγίαν καὶ εὐάρεστον τῷ Θεῷ» (Γρηγ. Ναζιανζ. ὁμιλ. εἰς Μακ. 3).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

Κατά την συνεδρίαση της 13ης Φεβρουαρίου ανέλαβε τὰ Συνοδικὰ αὐτοῦ καθήκοντα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου καὶ 'Ικαρίας κ. Εἰρηναῖος. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαση ἡ 'Ιερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅπως ὁ μὲν Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Χρυσόστομος ἀντικαταστήσῃ τὸν μέχρι τοῦδε Συνοδικὸν σύνεδρον Σεβ. Μητροπολίτην Σπάρτης κ. Κυπριανὸν εἰς ἀπάσας τὰς Συνοδικὰς ἐπιτροπὰς εἰς ὧς οὗτος μετεῖχε, ὁ δὲ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου καὶ 'Ικαρίας κ. Εἰρηναῖος ἀντικαταστήσῃ ἐν ταῖς Συνοδικαῖς 'Επιτροπαῖς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιον. 'Εν συνεχείᾳ, γενομένης κληρώσεως, ὠρίσθη ὡς μέλος τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου καὶ 'Ικαρίας κ. Εἰρηναῖος, οἱ δὲ Σεβ. Μητροπολίται 'Ηλείας κ. Γερμανὸς καὶ Κερκύρας κ. Μεθόδιος ὠρίσθησαν ὡς μέλη τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδ. Δικαστηρίου.

— Κατὰ τὴν συνεδρίαση της 20ης Φεβρουαρίου ανέλαβε τὰ Συνοδικὰ αὐτοῦ καθήκοντα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Χρυσόστομος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαση ἀπεφασίσθη, ὅπως ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἐκβάσει τῶν συνομιλιῶν διὰ τὴν λύσιν τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος, ἀποσταλῶσι συγχαρητήρια τηλεγραφήματα πρὸς τε τὸν Μακ. 'Αρχιεπίσκοπον καὶ 'Εθνάρχην Κύπρου κ. Μακάριον καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Κων. Καραμανλῆν.

— Ἡ συσταθεῖσα κατόπιν ἀποφάσεως τῆς 'Ι. Συνόδου τῆς 'Ιεραρχίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος 'Επιτροπὴ ἐξ 'Αρχιερέων διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς 'Ελληνικῆς 'Εκκλησίας, ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἔργου τῆς, συνῆλθε τὴν 12 'Ιανουαρίου, 4ην 5ην, καὶ 19ην Φεβρουαρίου.

'Αρχιεπισκοπὴ 'Αθηνῶν

Τὴν ἐσπέραν τῆς 7ης Φεβρουαρίου ἡ Α. Μακαριότης ὁ 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν παρέστη μετὰ μελῶν τινων τῆς 'Ι. Συνόδου εἰς τὴν συνεδρίαση τοῦ «Χριστιανικοῦ Κοινωνικοῦ Κύκλου», γενομένην ἐν τῷ Θεολογικῷ Σπουδαστηρίῳ τοῦ Πανεπιστημίου, καθ' ἣν ὁ καθηγητὴς κ. Π. Μπρατσιώτης εἰσηγήθη περὶ τοῦ θέματος τοῦ διοργανουμένου ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν 'Εκκλησιῶν διεθνῶς χριστιανοκοινωνικοῦ συνεδρίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ χριστιανικὴ εὐθύνη ἐναντι τῆς πραγματικῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἐξελίξεως». Μετὰ τὴν εἰσηγήσιν ἐπηκολούθησε συζήτησις, καθ' ἣν ἔλαβον τὸν λόγον, πρὸς τοὺς ἄλλοις, ὁ Μακαριώτατος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος.

— Τῇ 10ῃ Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ. Θεόκλητος ἐδέχθη τὸν τ. 'Υπουργὸν κ. Περρωτῆν καὶ τὸν βουλευτὴν κ. 'Αποσκίτην.

— Τῇ 11ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὴν Α. Μακαριότητα ἐπισκέφθη ὁ ἐμφημισμένος 'Επίσκοπος Κυδωνίας καὶ 'Αποκορώνου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος προήδρευσε συνεδριῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Παγκοσμίου 'Επιτροπῆς καὶ τοῦ Κληροδοτήματος Μελισσοῦργοῦ.

— Τῇ 12ῃ Φεβρουαρίου ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν Γραμματέα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν κ. Τζαβάραν· τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ προήδρευσε συνεδρία τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ 'Ελληνοαμερικανικοῦ 'Ινστιτούτου.

Αὐθιμὲρον ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθη τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντῖνον Καραμανλῆν.

— Τῇ 14ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη κατὰ σειράν τὸν Νομομηχανικὸν 'Ηλείας κ. Γεωργόπουλον, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κεντρικῆς Εὐρώπης κ. Χρυσόστομον, τὸν 'Υφυπουργὸν παρὰ τῇ Προεδρίᾳ τῆς Κυβερνήσεως κ. Τριανταφυλλάκον καὶ τὸν βουλευτὴν κ. Βουρδουμπᾶν.

— Τῇ 16ῃ Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν Γεν. Γραμματέα τοῦ 'Υπουργείου 'Εμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Ποταμιάνον καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸν Αὐτάρχη τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης κ. Λεοῦδαν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη ἐν τῷ Δικηγορι-

κῶ Συλλόγῳ 'Αθηνῶν εἰς διάλεξιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στρατῆ 'Ανδρεάδη.

— Τῇ 17ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο. Δ. Ε. Π. — Τῇ 18ῃ Φεβρουαρίου ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη κατὰ σειράν τὸν κ. Τζαβάραν, Δ/ντὴν τῆς 'Εφημερίδος «'Αλήθεια», τὸν βουλευτὴν κ. Παπαδημητρίου, τὸν βουλευτὴν κ. Παπαηλιού, τὸν βουλευτὴν κ. Βαρδινογιάννην καὶ τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Κονιδάρην. Αὐθιμὲρον προήδρευσε συνεδρία τῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Βαφειαδακείου Κληροδοτήματος.

— Τῇ 19ῃ Φεβρουαρίου ἐδέχθη τὸν τ. 'Υπουργὸν κ. Μπαλτατζῆν—Μαυροκορδάτον, τὸν τ. βουλευτὴν κ. Πόττην Τοιμπίδρον καὶ τὸν Στρατηγὸν ἐ.ά. κ. Χλωρὸν.

— Τῇ 20ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν βουλευτὴν κ. Παπαμιχαλόπουλον.

— Τῇ 21ῃ Φεβρουαρίου προήδρευσε συνεδρία τῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Κασσιματείου Κληροδοτήματος.

— Ὁ Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος Θαυμακοῦ κ. Χρυσόστομος, κατὰ τὸ παρελθὸν δευτέρον δεκαπενθήμερον τοῦ Φεβρουαρίου, ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησε, κατὰ τὰς Κυριακάς, εἰς ἱεροῦς ναοὺς τοῦ Πειραιῶς.

Τῇ 21ῃ Φεβρουαρίου, εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ἱερὸν ναὸν τῶν 'Αθηνῶν, ἐχειροτόνησεν εἰς Διάκονον, παρακλήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Γρηγορίου, τὸν 'Ελευθέριον Σταμούλον, ἐκλελεγμένον ἐφημέριον Πύρνου τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Χαλκίδος, καὶ τῇ ἐπομένῃ ἐχειροτόνησεν αὐτὸν εἰς Πρεσβύτερον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Μυρτιδιτισσῆς Πειραιῶς, ὀμιλήσας κατ' ἀμφοτέρας τὰς χειροτονίας.

Τῇ 25ῃ προήδρευσε τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Σπυρακείου 'Ιδρύματος Πειραιῶς.

Τῇ 26ῃ ἐλειτούργησεν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ἱερὸν ναὸν τῶν 'Αθηνῶν, ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν κ. Θεοκλήτου, ὀμιλήσας ἐπικαίρως.

— Ὁ Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος Κερνίτσης κ. Χρυσόστομος τῇ 30ῃ 'Ιανουαρίου παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου εἰς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς 'Εταιρείας τῶν φίλων τοῦ λαοῦ ἑορτὴν τῶν Γραμμάτων τῆς Χριστιανικῆς Κοινωνικῆς 'Ενώσεως.

Τῇ 1ῃ Φεβρουαρίου παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου εἰς τὴν ἐν τῷ Παρνασσῷ Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 'Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Συλλόγων Γονέων μαθητῶν 'Ελλάδος.

Τῇ αὐτῇ ἐκπροσωπῶν τὸν Μακ. 'Αρχιεπίσκοπον ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ 'Αγίου Παύλου τελεσθέντα Μέγαν 'Εσπερινὸν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς 'Υπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν φίλων τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς.

Τῇ 4ῃ Φεβρουαρίου προήδρευσε συνεδρία τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Τῇ 7ῃ Φεβρουαρίου ἐντολῇ τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου ἐχειροτόνησεν εἰς ἱεροδιάκονον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ρόμβης τὸν 'Αλέξανδρον Σφυρῆν, πτυχιούχον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν.

Τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου ἐντολῇ τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου ἐχειροτόνησεν εἰς πρεσβύτερον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ 'Αγίας Τριάδος Βύρωνος τὸν ὡς ἀνω ἱεροδιάκονον 'Αλέξανδρον Σφυρῆν.

Τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου ὑπεδέχθη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου εἰς τὸ ἀεροδρόμιον 'Ελληνικοῦ τὸν ἐκ Ζυρίχης ἐπιστρέψαντα Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Κων. Καραμανλῆν.

Τῇ 14ῃ Φεβρουαρίου προήδρευσε συνεδρία τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Τῇ 22ᾳ Φεβρουαρίου ἐντολῇ τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου ἐχειροτόνησεν εἰς ἱεροδιάκονον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ 'Ὁσίου Μελετίου τὸν Χαράλαμπον Καζῆν, πτυχιούχον τοῦ 'Ανωτέρου 'Εκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου τῆς 'Ριζαρίου Σχολῆς.

Τῇ αὐτῇ παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου εἰς τὴν ἐν τῷ Κινηματοθεάτρῳ «'Ορφεὺς» τελετὴν τῶν Ζακυνθίων, καθ' ἣν ἀπενεμήθη περγαμινὴ εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν 'Ελληνικὸν στρατὸν διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Ζακύνθου.

Τῇ 28ῃ Φεβρουαρίου προήδρευσε συνεδρία τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

—Ο Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Παντελεήμων τῆ 27ῃ Ἰανουαρίου προήδρευσε συσκέψεως τῶν τομεαρχῶν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀφορώσης εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ δρῶσων ξένων προπαγανδῶν.

Τῆ 28ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προήδρευσε τῆς ἐφορίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης.

Τῆ 29ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς προήδρευσε τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀρφανοτροφειακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ταξιαρχῶν Πύλης Ἀγορᾶς.

Τῆ 30ῃ Ἰανουαρίου ἐξεπροσώπησε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν δοθείσαν Διάλεξιν περὶ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς.

Αὐθήμερον ἐξεπροσώπησε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον ἐν τελετῇ δοθείσῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ Χ.Ε.Ν. ὑπὸ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἐπικουρικῶν Σχολικῶν ὑποτροφῶν.

Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν εἰς διαφόρους Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Τῆ 1ῃ Φεβρουαρίου ἐξεπροσώπησε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον εἰς διάλεξιν δοθείσαν ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Παρνασσοῦ ὑπὸ τῆς Παινευρωτικῆς Ὀμοσπονδίας καθ' ἣν ὠμίλησεν ὁ Γυμνασιάρχης Κ. Στεργιόπουλος.

Τῆ 2ῃ Φεβρουαρίου ἐξεπροσώπησε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον εἰς διάλεξιν, δοθείσαν ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου «Οἱ ἐν Χριστῷ φίλοι τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ».

Τῆ Κυριακῇ 8ῃ Φεβρουαρίου ἐπεσκέφθη καὶ ὠμίλησε, διαβίβασας τὰς πατρικὰς εὐχὰς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, εἰς Κατηχητικὰ σχολεῖα τῶν Ἐνοριῶν Κοιμήσεως Θεοτόκου καὶ ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς.

Τῆ 9ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προήδρευσε τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀσύλου Ἁγίου Ἀνδρέου.

Τῆ 11ῃ Φεβρουαρίου προσέστη συσκέψεως τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἀγ. Παντελεήμονος Ἰλισσοῦ, συγκεντρωθέντων ὑπὸ τοῦ Τομεάρχου τοῦ Δ' Τομέως.

Τῆ 12ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς προσέστη τῆς ἐφορείας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης.

Τῆ 14ῃ Φεβρουαρίου ἐν τοῖς Βασιλικαῖς Ἀνακτόροις, παρουσίᾳ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ ὑπουργῶν, ὤρκησε τὸν Δ/τὴν τῆς Τραπεζῆς κ. Ζολώταν ὡς καὶ ἑτέρους ἀνωτάτους ὑπαλλήλους.

Τῆ 15ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐπεσκέφθη τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα ἐν τῇ Ἐνορίᾳ Ἁγίου Ἀρτεμίου (Γούβας).

Τῆ 19ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προσέστη ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίας Ζώνης τῆς κηδείας τοῦ εἰς Κύριον ἐκδημήσαντος Ἀρχιμανδρίτου Ἱεροθέου Κασάτη.

Τῆ 21ῃ Φεβρουαρίου, ἐντολῇ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἐχειροτόνησεν εἰς διάκονον τὸν Ἰωάννην Παπαγγελόπουλον.

Τῆ Κυριακῇ 22α τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἠλόγησε ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἀγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱερέως Ν. Βαμβακᾶ μετὰ τῆς Εὐδοκίας Σολωμοῦ.

Τῆ 23ῃ Φεβρουαρίου προήδρευσε τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀσύλου τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

Τῆ 24ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἔδωκε διάλεξιν πρὸς τοὺς Φοιτητὰς τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἀνωτέρου Ἐκκλ. Φροντιστηρίου τῆς Ριζαρίου Σχολῆς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς καθιερώσεως τοῦ τρέχοντος ἔτους ὡς «Ἐτους τῆς Ὀρθοδοξίας» καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος «Οἱ Πρεσβυτεριανοὶ ἢ Εὐαγγελικοί».

Τῆ 27ῃ Φεβρουαρίου ἐκπροσωπῶν τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον προσέστη εἰς τὸ μνημόσυνον τῆς Παιδαγωγοῦ καὶ Ἀγωνιστρίας κ. Ἐλένης Μπουκουβάλα.

Ἱερὰ Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου

Ἡ ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον ἀρξαμένη ἐν τῇ Ἱερᾷ Μ. Παραμυθίας πνευματικὴ κίνησις διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου αὐτῆς Μητροπολίτου κ. Τίτου συνεχίζεται ἐπιτυχῶς. Ἐν πρώτοις ὁ Σεβασμιώτατος ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἔστρεψεν ἀμέριστον τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μερίμναν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀνεγέρσει αὐτῶν ἐν τῇ Μητροπόλει

αὐτοῦ, τῶν ὁποίων ἐν πολλοῖς χωρίοις αὕτη στερεῖται. Ὡς ἐκ τούτου ἠτήσατο πανταχῶθεν τῆς βοηθείας, κατόπιν δὲ ἀλληπαλλήλων αὐτοῦ ἐνεργειῶν ἐχορηγήθη αὐτῷ παρὰ τῆς Βασιλικῆς Προνοίας, τῇ ἐπινεύσει τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσης Φρειδερίκης, τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῶν διακοσιῶν χιλιάδων δραχμῶν (200.000) ὑπὲρ τῶν ὡς ἄνω ἱερῶν σκοπῶν τῆς Μητροπόλεως ταύτης. Συγχρόνως ὑπεβλήθησαν αἰτήσεις ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων τῷ Ἐπιτροπῇ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων (Διευθύνσει Ἀρχιτεκτονικῆς) χορηγήσεως ἐγκεκριμένων σχεδίων ἀνεγέρσεως αὐτῶν περὶ τὰς 16. Ἡ Διεύθυνσις Ἀρχιτεκτονικῆς τοῦ Ἐπιτροπῆ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων μετὰ πολλῆς ἱκανοποιήσεως ἐχορήγησε καὶ ἀπέστειλε τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Παραμυθίας δέκα ἕξ μέχρι τοῦδε ἐγκεκριμένους τύπους σχεδίων ἀνεγέρσεως αὐτῶν εἰς χρονικὸν διάστημα ἐνὸς μόνου ἔτους. Πανταχοῦ δὲ ζωηρὸν παρατηρεῖται τὸ ἐνδιαφέρον τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τῶν ἱερῶν αὐτῶν αὐτῶν.

Ὡσαύτως ἐν τῇ ὡς ἄνω Μητροπόλει, παρὰ τὰς παντοδαπὰς στέρησεις καὶ ἀλλείψεις τῶν αὐτῶν καὶ τὰ κενὰ τῶν ἐφημεριακῶν θέσεων, ἀδιάκοπος καταβάλλεται προσπάθεια ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Παραμυθίας εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς πνευματικῆς κινήσεως καὶ δράσεως, χρησιμοποιουμένων πάντων πρὸς τοῦτο τῶν πνευματικῶν μέσων τῆς Ἐκκλησίας. Συνεχεῖς περιοδεῖται τοῦτο καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους εἰς τὰ ὄρεινὰ καὶ δύσβατα χωρία τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ ἀμεσὸς μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου ἐπικοινωνία τῶν χριστιανῶν, διάδοσις τοῦ προφορικοῦ καὶ γραπτοῦ κηρύγματος τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Χρυσάνθου Κανελλοπούλου, τοῦ προσφάτως προσληφθέντος ἑτέρου βοηθοῦ τοιοῦτου Ἀρχιμ. Τίτου Καραντζαλί, τῶν θεολόγων καθηγητῶν καὶ λοιπῶν δημοδιδασκάλων, ἐπέκτασις τῆς κατηχητικῆς διακονίας, κατάρτισις περιοδεούντων πνευματικῶν πατέρων καὶ τόσα ἄλλα ἐτέθησαν εὐθὺς εἰς ἐνέργειαν παρ' αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος συνεκλήθησαν πρῶτον δ ὄ μ ε γ ἄ λ α ἱ ε ρ α τ ἰ κ ἄ σ υ ν ἔ δ ρ ἰ α ἐν τῇ Παραμυθίᾳ καὶ τῇ πόλει τῶν Φιλιατῶν διὰ τὸ ἡμισὸν ἐν ἐκάστη τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, δεῦτερον δὲ Πνευματικὸν Φροντιστήριον ἐπὶ ἐπταήμερον διὰ 32 ἱερεῖς, ἐπιλεγέντας ἐκ τῆς ἄλλης δυνάμεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδίδασκε προσωπικῶς ὁ ἴδιος ὁ Σεβασμιώτατος τὸ μᾶθημα τῆς Ἐξομολογητικῆς. Τοιαύτης φύσεως Πνευματικὸν Φροντιστήριον θὰ λειτουργῇ τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Παραμυθίας, καθ' ἕκαστον ἔτος, οὕτως ὥστε ἅπαντες οἱ ἐφημέριοι νὰ διδαχθῶσι τὰ μαθήματα τῆς Ἐξομολογητικῆς.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον ἐνεστῶτος ἔτους ἐπραγματοποιήθησαν ἱεραὶ συνάξεις τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου καθ' ἀρχιερατικὰς περιφερείας ἀπὸ τῆς 13—16 ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς Ἥγουμενίτσας, Καμολακίων, Φιλιατῶν καὶ Παραμυθίας, παρεσχέθησαν δὲ παρὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου συστάσεις καὶ ὁδηγία ὡς πρὸς τὴν τέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἀξιόλογος εἶναι καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκοτροφείου καταβαλλομένη ὑπ' αὐτοῦ προσπάθεια καὶ ἐργασία. Ἀπὸ τῆς νέας σχολικῆς περιόδου ἀνεκαίνισθησαν ἅπασαι αἱ κλίνας καὶ κλινოსτρωμαὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἰδρύματος. Χάρις εἰς τὰς δραστηρίους τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐνεργείας προσεφέρθη παρὰ τῆς Παινευρωτικῆς Ὀμοσπονδίας Ἀμερικῆς χρηματικὸν ποσὸν χιλίων πεντακοσίων δολλαρίων. Διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ ἄλλων δωρεῶν ἤρξατο ἀνεγειρόμενος δεύτερος ὄροφος ἐν αὐτῷ, ἡ ὅλη δὲ οικοδομικὴ ἐργασία, ὑπολογιζομένη περὶ τὰς 140.000 δραχμῶν, βαίνει καλῶς. Ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Οἰκοτροφείῳ τῆς Μητροπόλεως Παραμυθίας διατῶνται μαθητὰι Γυμνασίου, ὄρφανοὶ γονέων, τέκνα θυμάτων καὶ ἀναπήρων πολέμου, ἐπαναπατρισθέντων ἐκ τῆς ὁμηρίας πολυτέκνων καὶ ἱερῶν τῆς ὑπαίθρου, ὁ ἀριθμὸς δὲ τούτων ἀνέρχεται εἰς τοὺς ἑκατὸν ἐξήκοντα.

Ἐν τέλει ἀναφέρομεν τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένην ἐν Ἥγουμενίτῃ, πρωτεύουσῃ τοῦ νομοῦ Θεσπρωτίας, προικοδοτήσιν ἀπόρων κορασιῶν παρουσίᾳ τῶν Βασιλέων, τοὺς ὁποίους προσεφώνησεν ὁ Σεβ. Παραμυθίας, ἐξάρας καταλλήλως τὸ θεᾶρεστον κοινωφελὲς τούτων ἔργων.

Ἡ ἐν τῇ ἀκριτικῇ ταύτῃ περιοχῇ τῆς χώρας ἡμῶν ἀναπτυσσομένη πνευματικὴ δράσις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἀκαταβλήτου δραστηριότητος τοῦ σθεναροῦ τούτου Ἱεράρχου ἀποτελεῖ ἐν ἐπί πλέον τεκμήριον τῆς συγχρόνου ἐπωφελούς ταύτης ἐργασίας, τὴν ὁποίαν ὁλως ἀναιτίως παραθεωροῦσιν οἱ ἕξωθεν αὐτῆς βάλλοντες καὶ μηδὲν ἄξιον ἐν αὐτῇ ἐξάρσεως ἀνευρίσκοντες.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

Τῇ 14ῃ Φεβρουαρίου συνῆλθεν ἐκτάκτως ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἐξέλεξε Ἀρχιεπίσκοπον Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς τὸν ἀχρι τοῦδε Μητροπολίτην Μελίτης κ. Ἰάκωβον Κουκούζην.

Ο Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐγεννήθη ἐν Ἰμβρῷ κατὰ τὸ ἔτος 1911, τὰς θεολογικὰς δὲ αὐτοῦ σπουδὰς ἔκαμεν εἰς τὴν Ἱ. Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης καὶ εἰς τὴν Θεολ. Σχολὴν τοῦ Χάρβαρτ.

Εἰς Διάκονον ἐχειροτονήθη τὸ ἔτος 1934, εἰς Πρεσβύτερον δὲ ἐν ἔτει 1940, ὑπηρέτησας εἰς διαφόρους θέσεις ἐν Ἀμερικῇ. Τῷ 1950 ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Μιλήτου καὶ Σχολάρχης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης. Τῷ 1954-55 διετέλεσε διευθυντὴς τῆς Θεολογ. Σχολῆς τοῦ Brookline.

Ἐν ἔτει 1954 ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Μελίτης, ὡς βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυσταίρων, διορισθεὶς τὸ ἐπόμενον ἔτος μόνιμος Ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρὰ τῷ Παγκ. Συμβουλίῳ Ἐκκλησιῶν. Ἐν ἔτει 1956 προήχθη εἰς Μητροπολίτην Μελίτης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

ὑπὸ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Θεοδοσίου ἀπειστάλη πρὸς τὸν Κοσμήτορα τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Παν. Μπρατσιώτην τὸ κάτωθι ἔγγραφον:

Ἐν Δαμασκῷ τῇ 12ῃ Ἰανουαρίου 1959

Ἐλλογιμάτατε κόνιε Καθηγητά,

Ἰδιαζούσης χαρᾶς ἐγένετο Ἡμῖν πρόξενος ἡ τῆς ὑμετέρας Ἐλλογιμότητος περιπόθητος ἐπιστολή, δι' ἣς διεμνηνεύουσα αὐτῇ τὰ πρὸς Ἡμᾶς αἰσθήματα τῆς γεραγᾶς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ τῶν σοφῶν αὐτῆς καθηγητῶν, συγγαίρει Ἡμῖν ἐπὶ τῇ ἀναρῶσει Ἡμῶν εἰς τὸν Ἱστορικὸν θρόνον τῆς πρώτης ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησίας, ἣμα δὲ καὶ ἐγκαρδίους προσηγήσεις ἀπευθύνει ἐπ' ἐνκαίριά τῶν ἀγιωτάτων ἑορτῶν τῆς κατὰ σάρκα τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, τῆς Θείας Αὐτοῦ Ἐπιφανείας καὶ τῆς ἐπιτολῆς τοῦ νέου ἔτους.

Παρὰ Θεοῦ ἀξιοθένητες, ἴνα καὶ Ἡμεῖς ποτισθῶμεν μὲ τὰ νάματα τῆς Ὄρθοδόξου Θεολογίας ἐν τῇ περιωνύμῳ Χαλκίτιδι Θεολογικῇ Σχολῇ καὶ ἀπεριόριστον ἀγάπην τρέφοντες πρὸς πᾶν τὸ Ἑλληνικόν, οὐ παύσομεν καλλιεργοῦντες, Θεοῦ συνεργοῦντες, τὴν σύσφιγξιν τῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἑλληνοφόνων Ὄρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὧν πλείστοι τῶν Ἱεραρχῶν καὶ τῶν ὁδηγῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης σκαπανέων, δι' ἀδελφικῆς φιλίας μεθ' Ἡμῶν συνδέονται.

Ἐὐχαριστοῦντες ἐγκαρδίας δι' ὅσα ἡ ὑμετέρα προσφιλῆς Ἡμῖν Ἐλλογιμότης εὐχεται καὶ δλόθῃμων τὴν Πατριαρχικὴν Ἡμῶν ἐδολίαν ἐπιδαφιλεύοντες, πᾶσι τοῖς ἐν τῷ ἀνατάτῳ τῶν Ἑλληνικῶν Ἰραμμάτων τεμένει θεαρέστως ἀγωνιζομένοις, ἀντεπυχόμεθα ὕγειαν καὶ πᾶσαν παρὰ τοῦ ἐν Βηθλεὲμ Σωτήρος ἡμῶν τεχθέντος ἐν τῷ πνευματικῷ ἀργῷ ἐνίσχυσαι, πρὸς δόξαν τοῦ ἀγίου Αὐτοῦ ὀνόματος.

Σὺν τοῖς ἀνω ἐδλογοῦντες καὶ αἰθῆς ὑμᾶς πατρικῶς, διατελοῦμεν.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

Ὁ Ἀντιοχείας Θεοδοσίος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ σοβιετικὴ ἡμερῆς «Ἐρυθρὸς Ἀστὴρ» (ἀρ. φύλ. 221-257) γράφει ἐναντίον τῶν «δεδισδομιάνων ἀεροπόρων»,

ἐναντίον ὠρισμένων ἀξιοματικῶν, οἱ ὅποιοι ἀναγινώσκουν τὸ εὐαγγέλιον, ἐναντίον μερικῶν καλῶν στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι «προσεύχονται ὅταν μείνουν μόνοι», ἐναντίον ὠρισμένων συζύγων ἀξιοματικῶν, «καὶ ὅποιοι μεταβαίνουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀνατρέφουν τὰ παιδιὰ τῶν θρησκευτικῶς».

— Τὴν 17ην Νοεμβρίου 1958 ὁ Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Ἀλέξιος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Χριστοφόρον θερμὸν συγχαρητήριον τηλεγράφημα ἐπὶ τῇ 50ῇ ἐπετείῳ τῆς ἀρχιερατικῆς διακονίας του.

— Εἰς τὸ ἄρτι κυκλοφορήσαν τεύχος τοῦ Δεκεμβρίου 1958 τοῦ ἐπιστήμου ὄργανου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας δημοσιεύεται τὸ κείμενον τῆς ἀπὸ 24-10-1958 ἐπιστολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου πρὸς τὸν Σεβασμιωτάτον Μητροπολίτην Κρουτίτσκις κ. Νικόλαον, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχὴν καὶ τὰς περιποιήσεις, ὧν ἔτυχε κατὰ τὴν εἰς Ρωσίαν παραμονὴν του ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 40ῆς ἐπετείου τῆς ἐπανασυστάσεως τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας.

— Τὴν 7ην Ὀκτωβρίου 1958 ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον εἰς ἡλικίαν 70 ἐτῶν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ροστωβίου καὶ Νοβοτσερκάσκης Φλαβιανός.

— Τὴν 11ην Ἰουλίου 1958 ἀπεβίωσεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ζυτάνωφ εἰς ἡλικίαν 88 ἐτῶν ὁ πρωθιερεὺς Στέφανος Σταμπούλας, ὁ ὁποῖος ἦτο ἑλληνικῆς καταγωγῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Ἀγιότης, ὁ Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς ἔκαμεν ἐκκλησίαν πρὸς ὅλους τοὺς πιστοὺς τῆς Γιουγκοσλαβίας, ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς ἀγοράζουν κηρία ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς ναοὺς. Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης ἐλπίζει, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἡ Ἐκκλησία Σερβίας θ' ἀποβῆ ὁικονομικῶς αὐτάρκης καὶ θὰ δυνήθη καὶ παραιτηθῆ τῶν ἐπιχορηγήσεων ἐκ μέρους τοῦ Κράτους.

— Τὸ ἐν Βελιγραδίῳ ὑποκατάστημα τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας ἔλαβε τὴν ἄδειαν παρὰ τῶν ἀρμοδίων Γιουγκοσλαβικῶν ἀρχῶν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τῶν δυτικῶν χωρῶν 200 ἀντίτυπα τῆς Βίβλου κατὰ μῆνα. Τοιοῦτρόπως ἤρθη ἡ ἀπαγορευτικὴ διάταξις σχετικῶς μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Βίβλου, ἡ ὁποία ἐξεδόθη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1956.

— Ἐκυκλοφόρησε τὸ πρῶτον τεύχος τοῦ 1959 τοῦ περιοδικοῦ «Ὄρθοδοξος Ἱεραπόστολος» μὲ ποικίλην ἐκλεκτὴν ὕλην ἀφιερωμένην κυρίως εἰς τὸν πρῶτον Ζέβρον Ἀρχιεπίσκοπον ἀγ. Σάββαν καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὄρθοδοξίας. Ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ τοῦ ὑπερβολικοῦ μας φόβου» ἀρθρον τοῦ πρωθιερέως κ. Ντούσαν Ἰβάντσεβιτς, ὁ ὁποῖος γράφει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς: «Πολλοὶ πιστοὶ φοβοῦνται νὰ ἐκδηλώσουν τὰς θρησκευτικὰς τῶν πεποιθήσεις καὶ κατὰ τὸν πλέον σεμνὸν καὶ ἡσυχον τρόπον. Δὲν πιστεύουσιν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Νόμου, ὁ ὁποῖος λέγει: «Εἰς τοὺς πολίτας τῆς Γιουγκοσλαβίας εἶναι ἡγγυημένη ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς πίστεως» (Ἄρ. 1). «Ὁ Νόμος τὰ λέγει καλὰ — σκέπτονται οἱ φοβούμενοι — ἀλλά δὲν σέβονται ὅλοι τοὺς νόμους». Ἐνίστε τὰ ἄτομα πράγματι ἔχουν μικρὰς ὀχλήσεις λόγῳ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν θρησκευτικῶν τῶν πεποιθήσεων, ἀλλ' εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὁ φόβος εἶναι ἀδικαιολόγητος».

— Τὴν Κυριακὴν τῆς Ὄρθοδοξίας εἰς τὴν πόλιν τοῦ Σόμπορ θὰ δοθῆ συναυλία, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ λάβουν μέρος 20 ἐκκλησιαστικαὶ χορωφδαὶ τῆς Ἱεράς Ἐπισκοπῆς Μπάτσας.

— Καθ' ἃ ἀνέγραψεν ὁ τύπος τοῦ Βελιγραδίου, ὁ πρῶτος πρωθυπουργὸς τῆς Βιρμανίας κ. Οὐ Νου ἠσπάσθη κατ' αὐτὰς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, διανείμας τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς.

— Τὴν Κυριακὴν 4ην Ἰανουαρίου 1959 συνεπληρώθησαν ἐξ ἡμῶν ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ Πατριάρχου Σερβίας Κυροῦ Βικεντίου. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς ἐτέλεσεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν Βελιγραδίου μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Τό επίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας Βουλγαρίας «Τσερκόβεν Βέστνικ» δημοσιεύει εἰς τό φύλλον του τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1959 τήν φωτογραφίαν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικής κ. Χριστοφόρου, καθῶς καί ἑκτενές ἄρθρον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νευροκοπίου κ. Ποιμένος περί τῆς προσωπικότητος καί τῆς πλουσίας δράσεως τοῦ Μακαριωτάτου κ. Χριστοφόρου. «Καθ' ὅλην τήν ζώην του, ὑπογραμμίζει τό ἄρθρον, ὡς λαϊκός Χαρόλαμπος Δανηλίδης, ὡς διάκονος καί πρεσβύτερος Χριστοφόρος, ὡς Μητροπολίτης Ἀξώμης καί Λεοντοπόλεως καί τέλος ὡς Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικής, κατά τήν ὑπερεξηκονταπενταετη του κοινωνικήν καί ἐκκλησιαστικήν δράσιν, ὁ σήμερον ἤδη λευκανθεῖς ὀγδοηκοντατριετής χριστός γέρων διεκρίνετο ἐπί ἐγκαρδιότητι καί ζήλω, ἐνεργητικότητι, ἀγαθοεργία, πνευματική εὐφορία καί σπανία φιλάνθρωπία». Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν συγγραφικήν δράσιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου κ. Χριστοφόρου, τό ἄρθρον παρατηρεῖ τά ἑξῆς: «Τά ἔργα του διακρίνονται ἐπί μεγάλη πολυμυθεΐα, βαθύτη σκέψως, πνευματική σαφειά, πρωτοτυπία καί toλμηρᾷ ἐπιχειρηματολογία». Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος, συνεχίζει τό ἄρθρον, τυγχάνει ὡς λεύιτης «ταπεινόφρων, μετριοπαθής, ὀλιγαρκής, ἀσκητιᾶς» ὡς πνευματικός ὁδηγός εἶναι «ἀτρόμητος καί ἀδάμαστος, μεγαλόψυχος καί toλμηρός, δραστήριος καί ἀποφασιστικός, πρῶτος δίδων τό παράδειγμα τῆς αὐταπαρνήσεως καί αὐτοθυσίας» ὡς Ἐθνάρχης εἶναι «ἐνθουσιώδης δημιουργός καί ἀνθρώπος μεγάλης ὀλκῆς» καί ὡς συγγραφεύς εἶναι «ἐκτάκτως φιλόπνοος, βαθύνους, πειστικός, ἀκάματος».

— Τό ἴδιον περιοδικόν γράφει εἰς τήν στήλην τῶν Χρονικῶν ὅτι ὁ ἔξω τῆς Τουρκίας ἐκδιδομενος ἑλληνικός ἐκκλησιαστικός τύπος σχολιάζει μέ πόνον καί πικρίαν τό γεγονός ὅτι αἱ ἀνθελληνικά ἐκδηλώσεις τῆς Τουρκίας τόν Σεπτέμβριον τοῦ 1955 ἠνάγκασαν πολλοὺς Ἕλληνας χριστιανούς νά ἐγκαταλείψουν τήν Τουρκίαν καί ὅτι τοιοτοτρόπως τό Πατριαρχεῖον Κων/πόλεως ἔχασε τήν τόσον ἀπαραίτητον καί πολύτιμον ὕλικήν καί ἠθικήν ὑποστήριξίν των.

— Ἀκολουθῶς τό ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας Βουλγαρίας δημοσιεύει ἐν περιλήψει τά κυριώτερα σημεῖα τοῦ Μηνύματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας πρὸς τόν Ἑλληνικόν λαόν.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' ἐδήλωσεν, ὅτι αἰσθάνεται ταπεινώσει, ὅταν οἱ ἐπισκέπται του γονυπετοῦν πρὸ αὐτοῦ. Δι' αὐτό διέταξε τό ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῆς παπικῆς αὐλῆς, ὅπως τὸν χαίρετᾶ διὰ γονυκλισίας μόνον δις τῆς ἡμέρας, ἥτοι ἐκάστην πρωῖαν καί ἑσπέραν. Εἰς ομάδα προσκυνητῶν, οἱ ὅποιοι τὸν εἶχον ἐπισκεφθῆ καί γονυπετήσει, ὁ Πάπας ἔδωκε τήν ἐντολήν νά ἐγεροθῶν.

— Ἐκ τῶν 10.000 Ρώσων, οἵτινες ἐπισκέφθησαν τήν διεθνῆ ἑκθεσιν τῶν Βρυξελλῶν, 3.000 ἐπισκέφθησαν τό ρωμαιοκαθολικὸν περίπτερον «Civitas Dei».

— Εἰς τό ἐν Ρώμη Γρηγοριανὸν Πανεπιστήμιον τῶν «Πατέρων Ἰησοιτῶν» ἐδόθη πρὸς τινος ἑορτῆ πρὸς τιμῆν τῶν νέων καρδιναλίων, εἰς ἣν παρέστησαν πολλοὶ ἐπίσκομοι.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

AUSTIN OAKLEY, The Orthodox Liturgy, ἐν τῇ σειρά τῶν Studies in Eucharistic Faith and Practice, London 1958.

Ὁ συμπαθέστατος φίλος τῆς Ἐκκλησίας μας καί Πρόεδρος τῆς «Anglican and Eastern Churches Association» ἔξεδωκε τελευταίως μίαν μικρὰν ἀλλὰ λίαν ἐμπεριστατωμένην πραγματείαν, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι νά παρουσιάσῃ ἢ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν λειτουργικὴ πρᾶξις.

Τῆς ὅλης ἐκθέσεως προηγείται μίᾶ Εἰσαγωγή, ἐν τῇ ὁποία ἐκφράζεται ἡ τιμὴ πρὸς τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καί ση-

μειοῦνται τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά αὐτῆς, ἐνῶ ταυτοχρόνως δίδονται αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τῆς Ὁρθόδοξου Λειτουργικῆς. Ἐν συνεχείᾳ τό πρῶτον κεφάλαιον ἀφιερῶνται εἰς τήν ἐπεξηγήσειν μιᾶς ἐκάστης ἐκ τῶν ἐν χρῆσει Λειτουργιῶν, ἥτοι τῆς Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου, τῆς Λειτουργίας τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καί ἐν συνεχείᾳ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων καί τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. Τό ἐπόμενον κεφάλαιον εἶναι ἀφιερῶνται εἰς τήν περιγραφήν ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ Ναοῦ ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἱερῶν Σκευῶν καί Ἀμφίων τοῦ διακόνου καί τοῦ πρεσβυτέρου καί τοῦ ἐπισκόπου. Κατόπιν, ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ, ἀναλύεται ἡ πρᾶξις τῆς Θείας Λειτουργίας, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τῆς Προσκομιδῆς καί ἐξηγουμένου κατόπιν τοῦ τρόπου, μέ τὸν ὁποῖον προχωρεῖ ἡ Λειτουργία ἀπὸ τῆς Λειτουργίας τῶν κατηχομένων εἰς τήν Λειτουργίαν τῶν πιστῶν, διὰ νά καταλήξῃ κατόπιν, ἐν ἰδιαίτερω κεφαλαίῳ, εἰς τήν ἐξέτασιν τῆς σημασίας τῆς Λειτουργίας ἀπὸ ἀπόψεως μυστηριακῆς.

Τό ὄλον ἔργον κατακλείεται διὰ Παραρτήματος, τό ὁποῖον εἶναι ἀφιερῶνται εἰς τήν Ἀκολουθίαν τῆς Μεταλήψεως τόσον διὰ τήν προπαρασκευῆν ὅσον καί διὰ τήν εὐχαριστίαν. Εἰς τό τέλος τίθεται ἡ σπουδαιότερα ἐπὶ τοῦ θέματος βιβλιογραφία.

Ὁ ἀναγνώστης, μετὰ τήν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου τούτου, αἰσθάνεται τήν ἀνάγκην νά εὐχαριστήσῃ τὸν συγγραφέα, διότι διὰ μιᾶς λίαν εὐσυνόπου ἐκθέσεως, προσηρμοσμένης δὲ εἰς τήν νοσηπρίαν καί τὰς ἀνάγκας τῶν μὲν ὀρθόδοξων, κατορθώνει νά παρουσιάσῃ τὸν λειτουργικὸν πλοῦτον καί τήν βαθύτητα τῆς λειτουργικῆς πρᾶξεως τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν κατὰ τρόπον ὄντως ὑπέροχον.

Ἀρχμ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ, Δ. Θ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

† Μητροπολίτου Κερκύρας καί Παξῶν Μεθοδίου Κοντοστόνου, Τελετουργικὴ τῆς Ὁρθόδοξου τοῦ Χριστοῦ Ἀγίας Ἐκκλησίας, τόμ. Α', περιέχων τὴν Εἰσαγωγὴν, τὸ Γενικὸν μέρος καί ἐκ τοῦ Ἐιδικοῦ περὶ Εὐλογίας καί περὶ Θυμιάσεως, ἐκ δὲ τῶν Μυστηρίων περὶ τοῦ Βαπτίσματος καί τοῦ Χρίσματος. Κέρκυρα 1958.

† Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Ἰακώβου, Τέσσαρες εἰσηγήσεις εἰς τήν ΙΓ' Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Νοεμβρίου 1958, Κηφισία 1959.

Ἀπολυτίκια, Κοντάκια καί Μεγαλυνάρια τοῦ ἐνιαυσίου μηνολογίου, συμπληρωθέντα ὑπὸ Γερασίου Μικαγιαννανίτου, μοναχοῦ. Ἐκδίδονται ἐπιμελεῖα Ἰωάννου Σπ. Ράμφου, πρωτοπρεσβυτέρου, ἐγκρίσει τῆς Ἱεραρ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις 1957.

Ἰωάννου Σπ. Ράμφου, πρωτοπρεσβυτέρου, Μηνῆμα σειριῶν, ἐν Ἀθήναις 1958.

† Μητροπολίτου Λήμνου Διονυσίου, Ἐξομολόγησις— Πνευματικὸν Φροντιστήριον. Εἰσηγήσεις ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήναις 1958.

Ἐπιφανίου Ἰ. Θεοδώρου, Ἡ σχετικὴ ἢ τιμητικὴ προσκύνησις ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ, ἐν Ἀθήναις 1959.

«ΘΕΟΛΟΓΙΑ», τόμος ΚΘ', τεύχος Δ' (1958). Περιεχόμενα: Ἀμίλια Σ. Ἀλιβιζάτου, Ἡ κωδικοποίησις τῶν Ἰ. Κανόνων (τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν) τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Χρυσόστομου Κωνσταντινίδου, Προσηλυτισμός, Οἰκουμενικὴ Κίνησις καί Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Βασ. Θ. Σταυρίδου, Αἱ Ὀριγενιστικαὶ ἐριδες. Ἀνδρέου Θεοδώρου, Ἡ περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν πάντων ἰδέα (Ἱστορικὴ ἐπισκόπησις). Παναγιώτου Δημητροπούλου, Ἡ πίστις τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὡς κανὼν ζωῆς. S. Savvas, Étude quatre églises du XIIe siècle se trouvent en Argolide. Τάσου Ἀθ. Γαϊτοπούλου, Μητροπολίτης Ἀμυκλῶν καί Τριπολιτῆς Δανιὴλ Παναγιωτόπουλος. Κριτικὸν καί βιβλιογραφικὸν Δελτίον ὑπὸ τῶν καθηγητῶν κ. κ.

Π. Ι. Μπρατσίου, Ι. Ν. Καμίρη καί Γεω. Κονιδάρη καί ὑπὸ τῶν κ. κ. Κωνστ. Μερεντίου καί Π. Σιμοτά. Βιβλιογραφικὸν Δελτίον ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰωάν. Ν. Καμίρη. Ἐθρηνηριον πραγμάτων καί ὀνομάτων τοῦ ΚΘ' τόμου. Πίναξ περιεχομένων τοῦ ΚΘ' τόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν Ἁγίου Δημητρίου Λαμπιρίου καὶ Ἁγίας Παρασκευῆς Στριγανιάς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 1959.

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος.

Ἱερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου καὶ Ὀρεστιάδος.

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ «Ἁγιος Νικόλαος» τοῦ χωρίου Παταγῆ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 20ῃ Φεβρουαρίου 1959

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὀρεστιάδος Κωνσταντῖνος

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης.

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47 § 2 ἐδ. 2 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσιν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου (Ἀξιοῦ) Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας σχετικῆν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου, πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ 21ῃ Φεβρουαρίου 1959

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσιν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Λαγυνῶν, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, σχετικῆν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου, πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ 21ῃ Φεβρουαρίου 1959

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλασσῶνος.

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα

προσόντα, ὅπως καταλάβωσιν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικοῦ Ἐφημερίου τῶν ἐνοριῶν 1) Ἁγ. Δημητρίου Κρυοβρύσης καὶ 2) Ἁγ. Δημητρίου Γηλόφου ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, τὰ νόμιμα καὶ κανονικά πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Ἐλασσῶνι τῇ 26ῃ Ἰανουαρίου 1959.

† Ὁ Ἐλασσῶνος Ἱάκωβος

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν.

Στερουμένου τοῦ ἐν Πάτραις Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Βουκανικοῦ κανονικοῦ καὶ νομίμου Ἐφημερίου, ὡς καὶ τοῦ ἐν Βερίνῳ Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κανονικοῦ καὶ νομίμου Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὰς θέσεις ταύτας, ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς ἐνταῦθα ἐκδιδόμενην Ἐφημερίδα, ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν σχετικῆν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων τῶν.

Ἐν Πάτραις τῇ 21ῃ Φεβρουαρίου 1959

† Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδοσίου Κ. Σπεράντσα, Οἱ Ἕλληνες Βασιλεῖς εἰς Διθιοπίαν.

Τὰ Ὀνομαστήρια τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ἀρχιμ. Εὐθυμίου Ἐλευθεριάδου, Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Εὐστάθιος Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας.

Κ. Δ. Μουρατίδου, δ. Θ., Ἀπεδέχεται ὁ ἱερός Χρυσόστομος τὸ Παπικὸν πρωτεῖον;

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικά Χρονικά.

Βιβλιοκρισία.

Βιβλιογραφία.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερῶν.

Υπεύθυνος Τυπογραφείου : Καν. Ἱερεὺς Πλατανίτης Ὑψηλάντου 366, Ἁγία Βαρβάρα Αἰγάλεω.